

Almanyanın umumî seferberliği bugünün ilân etmesi bekleniyor

Almanya bugün saat on dörde kadar Prağın muvafık cevabını bekliyecek dün gece Hitler nezdinde yeni bir teşebbüs yapıldı

İngiliz filosu seferber hale kondu

Londra, 28 — Berlindeki Röyter muhabiri bildiriyor: Vaziyet büyük bir bedbinlikle karşılanmaktadır. Almanya bugün saat on dörde kadar Prag hükûmetinden müsait bir cevap almazsa umumî seferberliği ilân edecektir. B. Hitler dün İngiliz Başvekilinin hususî kâtibi B. Wilsona bugün saat on dörde kadar Pragdan müsbet bir cevap alamazsa icap eden askerî tedbirleri alacağını beyan etmiştir.

Londra, 28 — Bugün katî ve ciddî bir mahiyeti haiz telâkki edilmektedir. Dün gece B. Hitler nezdinde yeni bir teşebbüs yapılmıştır. Netice azamî merak ve endişe ile bekleniyor. Bahriye nezareti İngiliz filosunun seferberliğini ilân etti.

B. Çambörleyn yalnız Çekler için harbe sürüklenemeyiz diyor

Fakat her hangi bir millet dünyaya cebir ve kuvvet ile hâkim olmağa kalkışırsa ona karşı koyarım

Zira hürriyete iman etmiş milletlerin tahakküm altında yaşamaları bir yaşayış değildir

Londra 27 (A.A.) — Başvekil Çambörleyn, bu akşam saat 20 de radyo ile söylediği nutukta, yarın parlamento-da tam beyanatta bulunacağını bildirdikten sonra, ezcümle demiştir ki: «Bizden uzak bir memlekette çıkan bir kavgadan dolayı bizim si-

perler kazmamız, gaz maskeleri takmamız hakikaten çok garip bir şey olur... Sonra prensip itibarıyla halledilmiş olan bir nizanın bir harb çıkarması da imkânsız gibi gözüktür.» Çambörleyn, sözlerine devam ederek demiştir ki:

«Çek hükûmetinin Alman muhtırasındaki şartları kabul edememesi sebeplerini pekâlâ anlıyorum. Hitlerle yapığım konuşmalardan onra intibam şudur ki, eğer bize biraz

(Devamı 6 ncı sahifede)

B. Ruzvelt B. Hitlere yeni bir mesaj gönderdi

Dünyanın mukadderatı mevzu-bahistir, âcilen bir konferansın içtimaa davetini teklif ediyorum

Vaşington 28 — Amerika cumhurbaşkanı B. Ruzvelt dün B. Hitlere müstacel bir mesaj daha göndermiştir. B. Ruzvelt bu mesajında diyor ki:

«Cevabınızı aldım. Avrupada bir harp çıkmasından doğacak feci neticeler hakkındaki fikirlerime iştirak edeceğinizden emin bulunuyorum. Bugün mevzuu bahsolan mazide ya-

da bir hüküm vermek değil, bugünkü ve yarınki dünyanın mukadderatıdır.»

B. Ruzvelt, sulhu korumak hakkındaki temennilerini tekrarladıktan sonra ihtilâfın sulhen halli için Çekoslovak meselesinde doğrudan doğruya alâkadar devletler arasında derhal bir konferansın toplanmasını teklif etmektedir.

Atatürkün teşekkürleri

İstanbul 27 (A.A.) — Riyaseti-cümhur umumî kâtipliğinden:

Dil bayramı münasebetiyle yurdun her tarafından gelen ve vatandaşların yüksek duygularını bildiren telgraflardan Atatürk pek mütehasis olmuşlar ve teşekkürlerinin iletilmesine Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Başvekilin teşekkürleri

Yalova 27 (A.A.) — Dil bayramı vesilesiyle memleketin her tarafından aldıkları tebrik telgraflarına verecekleri cevapların, meşguliyetleri dolayısıyla geç kalması muhtemel bulunduğundan, teşekkürlerinin kendilerine iblâğ edilmesi ne Başvekil Celâl Bayar Anadolu ajansının tavassutunu rica etmişlerdir.

Barbaros türbesinde dün büyük merasim yapıldı

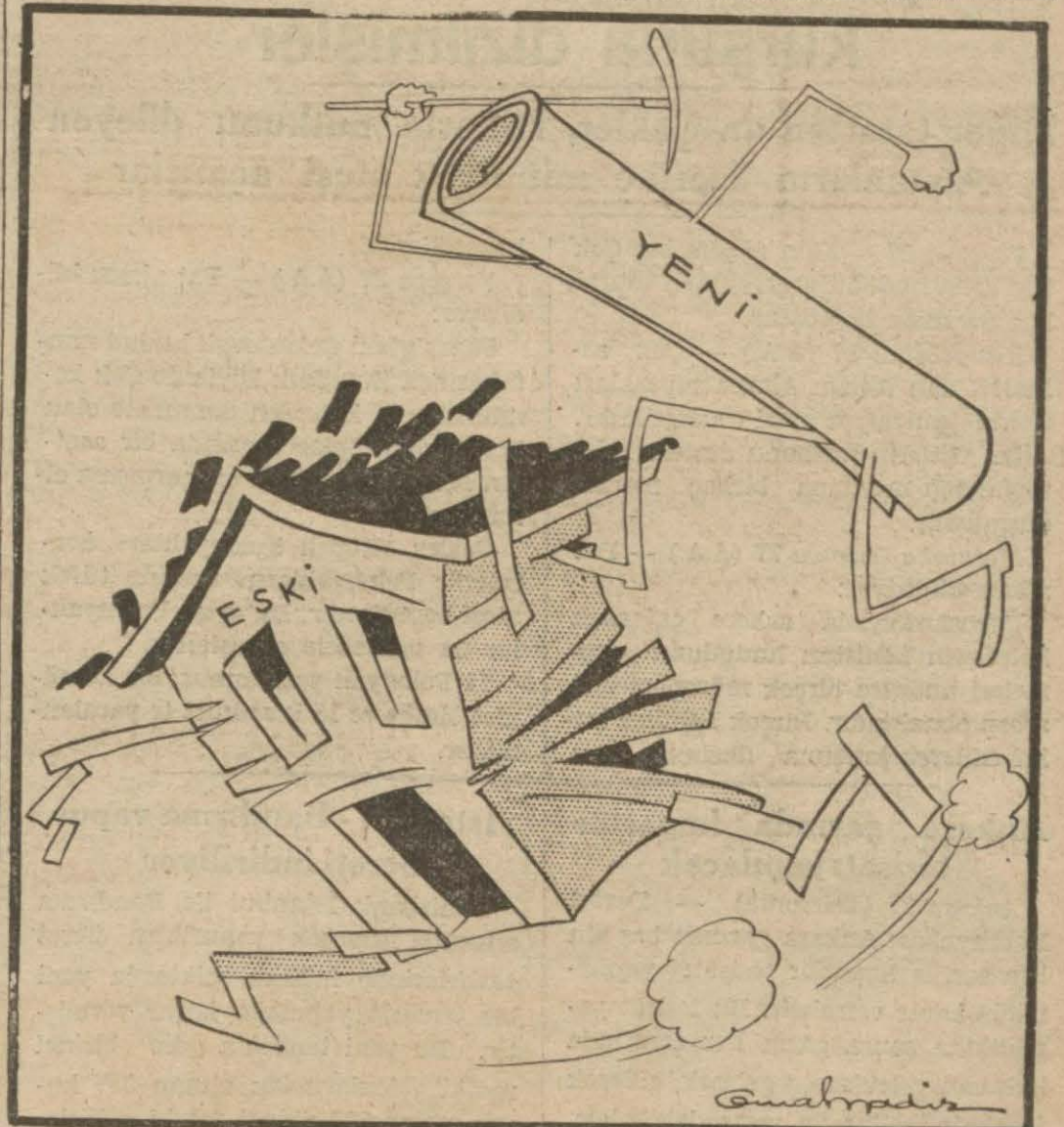
Söylenilen nutuklarda büyük türk denizcisi hürmetle anıldı

Büyük Türk denizcisi Barbarosun Beşiktaşta mütevacı türbesi önünde dün büyük merasim yapıldı. Bu merasimde Barbarosun çocukları, büyük Türk kahramanının ruhunu karadan, denizden ve havadan selâmladılar.

Barbarosun kapısında, sancak ve iskele işaretlerini gösteren renkli ışıklar yanan türbesi önünde yedek su-

bay, üniversite, deniz harp mektebi, yüksek deniz ticaret mektebi, kız ve erkek liseleri, orta mektepler, deniz gedikli mektebi, Denizbank çırak mektebi talebeleri, izciler, deniz talim taburu, bir piyade taburu, denizbank Dok amelesi, Parti teşekkülleri ve binlerce halk toplanmıştı.

(Devamı 4 üncü sahifede)

(Eminönü meydanının açılmasına hararetle devam ediliyor).

İstanbulda pek beğenilen meydan temsilleri...

Çekoslovakya neden red cevabı verdi?

Alman muhtırasının memleketin iktisadî mevcudiyeti alayhine müteveccih olduğu söyleniyor

Prag 27 (A.A.) — Çek radyosu, Çekoslovakyanın Alman muhtırasını kabuldten imtina etmesinin sebebi, bu muhtıranın 19 Eylül tarihli İngiliz - Fransız projisinin hudutlarını pek fazla aşması olduğunu bildirmektedir.

Radyo, bu muhtıranın açıkça, memleketin iktisadî mevcudiyeti aleyhine müteveccih olduğunu beyan etmektedir. Bu muhtıranın kabulü halinde memleket, Hublon'dan ve memleketin ziraî sanayiine lazım olan ormanların bir kısmından mahrum olacaktır.

Münakalât hususuna gelince, büyük yollarla demiryolları şebekeleri parçalanmış olacaktır. Diğer taraftan Çekoslovakya, Elbe nehri üzerindeki antrepolarını ve Bratislava'da olan mahreçlerini kaybedecektir.

Nihayet Çekoslovakya, askeri bakımdan o suretle zaafa düşecektir ki arazisinin büyük bir kısmı, bilhassa Bohemya ile Moravya her an Almanyanın avucunun içine düşebilecek bir vaziyete girecektir.

Prag 27 (A.A.) — Gazeteler, umumiyetle B. Hitlerin serfuru etmemiş olduğu mütalâasındadır. Gazeteler, B. Benes'e karşı yapılan şahsî hücumları ve Alman muhtırasının Fransız - İngiliz plânının aynı olduğu suretindeki haberleri istikrah ile karışılmaktadır.

Bir Amerikan âyanının B. Hitler'e şiddetli hücumu

Vaşington 27 (A.A.) — Havas jansının muhabiri bildiriyor:

Hitler tarafından söylenen nutuk parlamento mahfillerinde, siyaset adamlarının harici siyaset hakkındaki şahsî kanaatlerine göre, muhtelif şekillerde tefsir edilmektedir.

Cumhuriyetçi âyan âzasından Borah, infirad siyasetini iltizam etmeğe devam etmektedir.

Demokrat âyardan King, Alman

devlet reisine karşı son derecede sert davranmakta ve şöyle demektedir:

«Bu nutuk histerik bir infilaktan ibarettir. Gerçi bugün harp meşalesini tutuşturmamıştır. Fakat yarın bir kibrit çakacak olursa tarih onu hiçbir devirde görülmemiş derecede barbar ve gaddar bir şef olarak kaydedecek ve onun yüzünden gelecek olan kan onu bir denaet denizinde boğacaktır.»

Rumen mahafili ne diyor?

Bükreş 27 (A.A.) — Hitlerin nutkunda bir yenilik görülmemiştir. Nutkun polemik tarafı infiali mucib olmuştur.

Timpul gazetesi şöyle yazmaktadır: «Çekoslovakya ve Reiscümhur Benes'e karşı yapılan usandırıcı hücumların şiddeti, nutkun tonunu geniş mikyasta alçaltmaktadır.»

Alman milletini kıyama sevk etmeğe matuf olan harpcuyane edalarla Benes'e karşı yapılan hücumları Alman devlet reisinin hakiki taleplerini dünya efkârı umumiyesinden saklıyan birer maske mahiyetindedir.»

Sovyet Rusyanın vaziyeti

Moskova 27 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Son günlerde Sovyet efkârı umumiyesi tarafından Çekoslovak Cumhuriyetinin mukadderatına karşı gösterilen hususî alâka ve birçok karilerin istekleri üzerine, İzvestiya gazetesi, Sovyet - Çek karşılıklı yardım paktilerini imza protokolunun metnini tekrar neşretmiştir.

Gazete, metnin altına koyduğu bir notta, Sovyet - Fransız ve Sovyet - Çek paktileri arasında doğrudan doğruya rabita mevcut olduğunu ve Fransa Çekoslovakya yardım etmekten istinkâf ettiği veya vazgeçtiği takdirde Sovyet hükümetinin bütün taahhütlerinden sıyrılmış olacağını kaydetmektedir.

Alman İktisad Nazırı

İstikbal için bir program hazırlandı

Ankara 27 (Telefonla) — Memleketimizi resmen ziyaret edeceği yazılan Alman iktisad nazırı Dr. Funk'u istikbal için bir program hazırlanmıştır. Bu programa göre nazır beş birinciteşinde İstanbul'a ve aynı gün tahsis olunacak hususî bir trenle Ankara'ya hareket edecektir.

Misafirimiz İstanbul ve Ankara'da resmî merasimlerle karşılanacak, Ankara'da üç ve dönüşte İstanbul'da bir gün kalacaktır. Doktor Funk memleketimizde bulunacağı müddet iktisad Vekilimiz B. Şakir Kesebirin misafiri olacaktır.

Şerefine Hariciye ve İktisad Vekâletleri tarafından müteaddid ziyafetler verilecektir. Muvasalatının ilk günü İktisad Vekili Şakir Kesebir tarafından verilecek akşam ziyafetini parlak bir suvare takib edecektir. Ertesi günü Alman elçiliğinde bir kabul resmi yapılacak ve aynı günün gecesi elçilik binasında bir akşam yemeği ve bir suvare verilecektir. Nazır ayın sekizinci günü akşamı Ankara'ya ve onuncu günü de İstanbul'u terkedecektir. İstanbul valisi B. Muhiddin Üstündağ tarafından ayın dokuzunda İstanbul'da şerefine bir ziyafet verilecektir.

Alman İktisad Nazırına bu seyahatinde Alman İktisad nezareti başmüsavirlerinden Horst Wolter ile Vilhelm Knothe refakat edeceklerdir.

Başvekil dün akşam Yalovadan döndü

Başvekil B. Celâl Bayar dün akşam saat 20 de vapurla Yalovadan dönmüştür. B. Celâl Bayar iskelede vali B. Muhiddin Üstündağ tarafından karşılanmıştır.

Son dakika Macaristan seferberliğe başladı

Londra 28 — Yugoslavyadan gelen haberlere göre Macaristan dünden itibaren seferberliğe başlamıştır.

Fransada şimendifercilerin seferberliği ilâ nedilmiştir.

Hatayda yeniden mahkemeler kuruldu

Yeni hâkim ve müddeiummiller tayin edildi

Antakya 27 (A.A.) — Adliye teşkilâtı bir kanunla lâğvedilmiş ve yeniden mahkemeler kurulmuştur. Yeni teşkilâta göre, yüksek mahkemeden başka Antakya'da bir ağırceza mahkemesi, asliye, hukuk ve ceza münferid hâkimlikleri ve Kırkhande bir asliye hâkimliği ihdas edilmiştir. Yeni hâkim ve müddeiummillerle güzide adliyeciler tayin edilmiş ve işe başlamışlardır. Yüksek mahkemenin Antakya'da açılması tekkarrür etmiştir.

İskenderun 27 (A.A.) — Devlet reisi Tayfur Sökmen, buraya gelmiş, mebuslar ve büyük bir halk kütlesi tarafından hararetle karşılanmıştır. Her tarafa Hatay bayrakları çekilmişti. Devlet reisi, Belediye dairesine inmiş, burada bir resmi kabul yapılmıştır. Bundan sonra yapılan Kabine içtimasına riyaset eden ekşelâns Sökmen, gece Antakya'ya dönmüştür.

Antakya 27 (A.A.) — Hatayın her yerinde Dil bayramı törenle kutlanmıştır. Antakya'daki tören Gündüz sinemasında yapılmış ve birçok davetiler hazır bulunmuştur.

Antakya 27 (A.A.) — Antakya'ya bağlı Ordu nahiyesi kaza haline kalmış, kaza teşkilâtı yapılmıştır. Kesep nahiyesi Ordu kazasına bağlanmıştır. Reyhaniye nahiyesinin de kazaya kalbi mukarrerdir.

Belçika 6 sınıfı çağırdı Londrada sığınaklar yapılıyor

İngiliz kralı Mesajında "Liderlerime emniyetim vardır,, diyor

Rusya, İngiltere ve Fransa ile birlikte harekete hazırdır harp olursa Amerika mühimmat verecek

Brüksel 27 (A.A.) — Belçika, altı sınıfı silâh altına davet etmiştir.

Londra 27 (A.A.) — Bütün memlekette sivil makamlar hava taarruzlarına karşı tedbir almaktadırlar. Her yerde sığınaklar inşa edilmektedir. Parklarda ve açık arazide siperler kazılmaktadır. İkametgâhların muhafazasına dair talimatı ihtiva eden risaleler Dahiliye Nezareti tarafından evlere dağıtılmaktadır.

Binlerce kişi gaz maskesi almakta, işe merkezlerine gitmektedir. 35 milyon maske dağıtılmağa hazır bir hal-

dedir. Tehlike esnasında mekteplerin tahliyesi için de tertibat alınmıştır.

Londra 28 — Halk, hava taarruzlarına karşı alınan müdafaa tedbirlerini büyük bir alâka ile takip etmektedir. Londra'nın yüksek ve açık yerlerine tayyare topları yerleştirilmiş, umumî bahçelerde hava hücumları esnasında sığınabilmek için kilometrelerce uzunluğunda siperler kazılmıştır. Londra sokakları seferber kıyafette askerlerle doludur. Hafif tanklar ve bataryalar Londradan geçerek muhtelif yerlere sevk edilmişlerdir. Umumi binala-

(Devamı 8 inc sahifede)

Fransız gazetelerine göre harp tehlikesi artmıştır

Paris 27 — Pöti Pariziyen yazıyor: «B. Hitlerin nutku, Çekoslovakya'ya karşı mütecavizane tasavvurlarda bulunmakta olduğunu isbat eden bir cümleyi ihtiva etmektedir. Hiç kimse(Çekoslovakyanın mukadderatı ile İngiltere ve Fransa'nın Avrupa'daki menafiiini birbirinden ayırmak hususundaki bu teşebbüs karşısında gafil avlanmayacaktır. Daha şimdiden İngiltere Hariciye Nezareti, nâdir görülen azimkâr bir ifadeli resmi bir nota neşretmek suretile bu baptaki sukutu hayalini izhar etmektedir.»

Epok gazetesinden: «Südetlere müteallik taleplerini tamamen tatmin etmek suretile Almanya'ya karşı alelade uzlaşma hudutlarını pek ziyade aşmış olan Fransa ile İngiltere, büyük milletler safından çekilmeksizin teslimiyet gösteremezler. Hiç şüphesiz bu iki milletin şerefleri mevzuu bahistir.

Popüler gazetesinde B. Blum, şöyle yazıyor: «Hitler, tesbit edilmiş olan tarihte, tamamen tatmin edilmediği takdirde kuvvete müracaat edeceğini yeniden bildirmiştir. Şu halde yeniden B. Ruzvelte hitap ve müracaat ediyorum. Mumaileyhin ilk davetine kulak asan olmamıştır. Şu halde bu davetini tekrar etmesi icap eder. B. Ruzveltin daha yüksek sesle ve daha açık konuşması lâzımdır.

Övr gazetesinde bayan Tabui, Berlin'den vaki istihbartına atfen, B. Çam-

börleyn'in Hitler'e göndermiş olduğu mesaj, üç noktayı ihtiva etmektedir, demektedir..

1 — Fransa ve İngiltere Godesberk muhtırasını kabul etmemektedirler.

2 — Çıkacak bir harp, Avrupa ve dünya için felâketli bir şey olacaktır. Her ne bahasına olursa olsun önüne geçmeliyiz.

3 — Fransa - İngiltere plânının kabulü hususunda ısrar ediyoruz, fakat menatın hudutlarını tahdid hususunda bazı tadilâta muvafakat etmeğe hazırız.

Amerikalılar Avrupaya seyahatten menedildi

Paris 28 — Eşanj Telegraf ajansının Vaşington'dan vukubulan istihbaratına göre Amerika hükümeti, Amerika tebaasının Avrupaya seyahat etmelerini menetmiştir.

Berlinden ecnebler ayrılıyorlar

Paris 28 — Gelen haberlere göre Berlinde bulunan ecnebler oradan ayrılmaya hazırlanıyorlar.

Sovyet Rusyada hazırlık

Paris 28 — Moskovanın gelen haberlere göre Sovyet Rusyada askeri hazırlıklar hızlandırılmıştır. Leningrad, Moskova ve diğer muntakalarda binlerce genç amele muntazam kıtaat ile beraber manevralar yapmaktadır.

Beylerbeyinde bir mantar fabrikası yandı

İki amele kayıptır, 22 amele yaralandı

Dün akşam saat on yedi buçuğa doğru Beylerbeyinde B. İsmail Hakkının mantar fabrikasında bir istial vukua gelmiş ve yirmi yedi kişi yaralanmıştır.

Ağır surette yaralananlar arasında bayan Handan, Ayşe, Hanife, Şakir, Hüsnü, Selim, Hasan, Mustafa, Nuri, Abdi, Murad, Mehmed Feyzi, Hakkı, Tahsin, Kâmil Feyzi, Hayri, Süleyman vardır.

Bunlar sıhhi imdad otomobilile Haydarpaşa hastanesine yatırılmışlardır. Amelelerin diğer iki kişi kayıptır. İnfilâk neticesi çıkan yangınla bina kısmen yanmış, Kadıköy ve Üsküdar itfaiye grupları ateşi müşkülâta söndürebilmişlerdir.

İki kayıp amelelerin araştırması devam etmektedir. İnfilâkın sebepleri tahkik ediliince bir havai fişek doldurma ameliyesi esnasında vukuagelen bir tazyikin faciaya sebep olduğu tesbit edilmiştir.

Cibalide yangın

Fındık ve susam yağı fabrikası ile bir depo yandı

Bu sabah saat altı buçuğa doğru Cibalide mühim bir yangın olmuştur. İskele caddesinde Ali Kemal Limited şirketine ait fındık ve susam yağı fabrikasından çıkan ateşle bütün fabrika, müstemilâtından bir depo tamamen, bitişindeki bir kiraathane ile üzerindeki iki kat odalar ve kahve arkasındaki B. Osmana ait bir ev de kısmen yandı halde itfaiyenin gayretile söndürülüş, sık ve ahşap olan civar evlerle odun depoları ateşten müşkülâta kurtarılmıştır. Yangının neden çıktığı, fabrikanın sigortalı olup olmadığı tahkik edilmektedir.

Yeni Defterdarlar

Ankara 27 (Telefonla) — İstanbul komutanlığı muhasebecisi B. Halil Taşçoğunun Mardin defterdarlığına, Varidat umum müdürlüğü şube müdür muavini B. Ferit Erkip'in Kars defterdarlığına, İstanbul varidat kontrol memuru Fazıl Orhun'un Urfa defterdarlığına tayinleri yüksek tasdiğe iktiran etmiştir.

Çek - Leh hududunda kanlı çarpışmalar oluyor

Bir çok Lehliler tevkif edilerek kurşuna dizilmişler

Diğer taraftan da Çekler, Hitlerin nutkunu dileyen Almanların üzerine mitralyöz ateşi açmışlar

Varşova 27 — Dün akşam beş Çek tayyaresi hududu geçerek Leh toprakları üzerinde uçmuştur.

Klingenthal 27 (A.A.) — Çek askerleri dün akşam Alman toprakları üzerine mitralyöz ateşi açmışlardır. Halkın Hitlerin nutkunu dinlemek için toplandıği meydana birkaç mermi düşmüştür.

Moravsko Ostrava 27 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Çekoslovakya'da askere çağırılan Lehlilerin Lehistan hududunu geçmeleri hudutta birçok müsademelere sebep olmaktadır. Birçok Lehliler tevkif edilerek kurşuna dizilmiş veya

hapsedilmiştir.

Varşova 27 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Pazar günü Çekoslovak hudud muntakasında Zumbark köyünde Çek komünistlerle, kiliseden dönmekte olan Polonyalı gruplar arasında bir saat ten fazla devam eden bir çarpışma olmuştur.

Çekler «Köpek Polonyalıları» âvazelerle Polonyalıların üzerine tüfek ateşi açmışlardır. Bu ateşe Polonyalıları da mukabele etmişlerdir.

10 Polonyalı yaralanmış, bir komünist ölmüş ve 15 komünist te yaralanmıştır.

İstanbul - Bandırma vapur ücreti indiriliyor

Denizbank İstanbul ile Bandırma arasında işliyecek vapurların ücret tarifelerinde mühim miktarda yeni bir tenzilât yapmağa karar vermiştir. Bu yeni tenzilâta göre birinci mevki yolcularından alınan 387 kuruş yerine 300, ikinci mevki yolcularından alınan 244 kuruş yerine de 150 kuruş alınacaktır. Yeni tarife 5 teşrinievvelden itibaren tatbik edilecektir.

Ankara garında hoparlör tesisiatı yapılacak

Ankara 27 (Telefonla) — Devlet Demiryolları Ankara garında beş bin lira sarfile hoparlör tesisiatı yaptırmağa karar vermiştir. Bu tesiat yapıldıktan sonra garın her tarafında bulunan yolculara, gelecek, gidecek trenlerin kalkış ve varış dakikaları, katarların yolda yapacakları karşılaşmalar, aktarma noktaları ve buna benzer bilinmesi icab eden malûmat dakikası dakikasına bildirilecektir.

Veyl mağlûblara! ve Veyl galiplere!

Tardî'nün takriben şu mealde bir hatırasını okumuştum:

«Klemanso, Almanya'ya sulh şeraitini dikte ederken, bana, - genç bir siyasi dostu olmam şıfatile - sormuştu:

— Söyle bakalım: Bir sulh şartnamesinin hükümlü âzami kaç sene sürer?

— Tarihteki tecrübeler gösteriyor ki, aşağı yukarı yirmi sene, üstad!

— Sert bir sulhname olursa?

— Gene yirmi sene.

— Yumuşak olursa?

— Keza yirmi.

— Eh, öyleyse, genç dostum, mademki her ikisi de aynı imiş, şu Almanlara sertini kabul ettireyim.

Böylelikle, umumî harp zaferinden memleketini en geniş mikyaslarda istifade ettirmek istedi.»

Sonradan anlaşıldı ki, meğer her ikisi de aynı değilmiş. Çok sıkıştırmanın aksi tesiri oluyor. Bunun ne demek olduğunu, mütarekeyi hatırlayanlar iyi bilirler.

Kurunu ulâ cihangirinin zihniyeti maldur:

Ağır kılıcını çıkarmış, terazinin dirhemler kefesine atmış.

Mağlûp tarafın elçisi:

— Aman efendim! - diye ellerini uğuşturmağa başlamış. - İlk görüştüğümüz böyle değildi. Biz, size ancak bu ölçülerin ağırlığına altın tazminat verecektik... Şimdi bir de bu kılıç nereden çıktı?... O hesapta var mıydı?

— Ayrıca bu kılıcın ağırlığına da ödeyin... Galiplerin her şey hakkıdır! Veyl mağlûplara!...

«Malheur aux vaincus!» sözünü osmanlıcaya böyle tercüme etmişlerdi. Şimdi belki yeni nesil «veyl» i pek anlamaz, yahud beğenmez: «Vay mağlûpların başına gelen!» mi demeli?... Gene eski şekil en iyisi galiba... Böyle kışkırtıcı bozmamalı...

«Veyl mağlûplara!...»

Bu söz, uzun asırlar dimağlarda yer etti; sarsılmaz bir hakikat gibi telâkki edildi. Vakâa, arada sırada bu zihniyete itiraz edenler de bulunmadı değil. Meselâ, gene Napolyonu doğuran ve alkışlayan Fransızların edebiyatı, ötekini berikini ezme aleyhinde fikirler mektep kitaplarında bile telkin edilmiştir:

Eski bir cihangirin akıl hocası, hükümdarı, ezmek, çiğnemek fikrinden vazgeçirmek istiyerek:

— Bu memleketi de aldıkdan sonra niyetiniz ne tarafa efendimiz? - diye sordular.

— Nübi çöllerini geçeriz... Ve geçer ayak, Mısır, Arabistanı (ilh ilh ilh) istilâ ederiz... Bütün bu koskoca rub'u meskûnu hükûmümüz altına alırız.

— Avdette, haşmetlim, ne yapmak fikrindesiniz?

— Avdette, azizim Sineas, seninle karışıklı geçer, eğlenir, güleriz.

— Fakat efendimiz, eğlenip gülmekten şimdi de sizi meneden kim?

Türk şairi Fikret de:

«Ey cihangir, utan şu makbereden!»

Diyerek, bütün bu fütuhât, harp darp gürültüleri esnasında felâkete sürüklenen bedbaht ferdlerin üzerine dikkati celbediyor.

Fakat umumî harbin galipleri, bildiğimiz gibi, mahud köhne düsturdan ayrılmadılar: «Veyl mağlûplara!...»

Ancak, umumî harp, başka bir dersi belâgetle verdi:

— Yalnız mağlûplara değil; aynı za-

ŞEHİR HABERLERİ

Asfalt yollar

Kabloların yaya kaldırımına alınmasına başlandı

Belediyenin ihale ettiği 500 küsur bin liralık yolun inşasına başlamak üzere hava gazı, su, telefon ve elektrik kablolarının yaya kaldırımlarının altına alınması için bu kabloların müesseselerine müracaat edildiğini yazmıştık. Müesseselerden muvafakat cevabı geldiği için müteahhid ilk inşa edeceği Ankara ve Babiâli caddelerindeki kabloların yerlerini değiştirmek üzere dün sabahdan itibaren Babiâli caddesinin türbe köşesinin parti binası önüne kadar uzanan kısmında işe başlamıştır. Buradaki kablolardan çoğu yaya kaldırımının kenarında bulunan ağaçların köklerine yakın olduğundan bunlar daha geriye alınacaktır. Bundan başka yaya kaldırım da genişleyecektir. Bu iş bittikten sonra caddenin inşasına başlanacaktır. Bu caddelerin düz olan kısımları asfalt, yokuş kısımları da mozaik ile inşa edilecektir.

Beyoğlu tarafındaki inşaata gelince: Tozkoparan-Şişhane yokusunun asfalt olarak yapılması için yolun kenarında yapılan istinad duvarının inşası bitmiştir. Müteahhid hazırlıklarını yaptığundan yakında asfalt inşaata başlanacaktır.

Şehir meclisi

Gösterilecek namzedlerin yoklaması bitmek üzere

Şehir Meclisine âza intihab edilmek üzere Halk Partisi tarafından gösterilecek namzedlerin yoklamaları bu akşam bitecektir. Son yoklamalar, mülhakattan İstanbul meclisine iltihak edecek âzalarla yedekler içindir.

Bundan dört sene evvel yapılan Belediye seçiminde Parti, namzedlerini aslı ve yedek olarak ayırmamıştı. En çok rey alanlar aslı, diğerleri de yedek olarak intihab edilmişlerdi. Bu sefer Parti aslı ve yedek âzayı ayırdığından yapılan yoklamalardan sonra liste bu esasa göre ilân edilecektir. Yoklaması yapılan namzedlerin listeleri Belediye matbaasınca bastırılmağa başlanmıştır.

manda VEYL GALİPLERE...

1918 le 1938 arasında, tamamı tamamına 20 sene geçmiş; yukarıki hesap doğru çıkmıştır... Ve işte, bugünkü günde galiplerin mevkii...

Mütemediyen kendi kendimize soruyoruz:

— Yeni bir harp olursa kim kazanacak?..

Bu hesaba nazaran «kazanmak» diye birşey mevzuu bahis olmasa gerek... İki tarafa da veyl!...

Veyl insanlığa!... Veyl medeniyete!... Veyl beyaz ırkın bunca asırlık mazharıyetlerine... Bu meydana veyl beyaz ırkın her şubesine!.. Kısaca: Veyl harpten zafer bekleyenlere...

(Vâ-Nû)

Karilerimizin fikri

Memurlar için uzun vadeli radyolar

Cumhuriyet hükümetimizin himmetile yaptırılan Ankara radyosunun önümüzdeki Cumhuriyet bayramında neşriyata başlayacağını gazetelerde okuduk.

Devlete yüz binlerce liraya mal olan bu tesisatın harice yapacağı neşriyatın çok kıymetli olacağı ve düşmanlarımızın propagandalarına karşı lazım gelen cevapları vereceği tabiidir. Ancak, hükümet bu fedakârlığı yaparken hiç şüphe yok ki memleketi ve öz evlâdlarını düşünmüş, onların malûmat ve terbiyelerini de nazara almış ve bu muazzam parayı vermiştir. Öz evlâdlara dahil bulunan biz memur sınıfı, bu radyo neşriyatından istifade edemeyeceğiz. Zira kullanılır gibisi 100 liradan fazla olan bir radyoyu almak her merura müeyyessizdir. Münevverler arasında radyosu olmayanların % 90 ını memur sınıfı teşkil eder. Taksitle satılan radyoların dinlenebilecekleri, asgari ayda 10 lira vermek suretile temin edilebiliyor. Halbuki bu on lirayı her ay bütçesi müteessir olmadan verebilecek kaç memur vardır?

İşte bu noktayı düşünerek memurlar için uzun vadeli bir radyo kredisi ve fiat itidali temin etmeği düşüncesini müşfik hükümetimizden rica ederiz.

Bir memur

Et ihtiyacı

Ziraat işleri kurumu umum müdürü tedkiklerine devam ediyor

Şehrimizin et ihtiyacını tedkik etmek üzere İstanbul'a geldiğini yazdığımız devlet ziraat işleri kurumu umum müdürü B. Şefik, refakatinde kurumun bir baytarı olduğu halde tedkiklerine devam etmektedir.

B. Şefik şehrimizde Belediye İktisad müdürlüğü, Kasaplar şirketi, hayvan getiren tüccarlarla temas etmiş, bilhassa İstanbul'un her mevsime göre ne kadar et sarfettiğini, hangi cins etlerin daha çok rağbet gördüğünü ve memleketin hangi mntakalarından ne miktarda hayvan geldiğini tedkik etmiştir. Bu tedkikler bir müddet daha devam edecektir. Tedkikler neticesinde hem piyasaya hâkim olmak, hem de halka âzami surette ucuz et yedirmek için yapılacak teşekkül de tesbit edilecektir. Bu teşekkül, icabında İstanbul belediyesinin de iştiraki temin edilmek üzere, İstanbul et işlerini tamamille eline alacaktır. Bu maksadla şark vilâyetlerinde bulunan hayvan ihracat şirketile de iş birliği yapılacaktır.

Bu teşekkül meydana geldikten sonra geçen martta hayvan nakliye ücretlerinde yapılan tenzilâtın daha bir miktar tenzilât yapılmak ve bazı mutavassıtları ortadan kaldırmak üzere İstanbul muntazam surette sevkıyat yapacaktır. İleride İzmir gibi garb vilâyetlerinin de et işleri idare edilecektir. Bundan başka dahilin et ihtiyacı karşılanmakla beraber, harice de kesilmiş ve soğuk hava deposunda muhafaza edilmiş et ve ihrac edilmesi temin edilecektir.

Vücutte getirilecek teşekkül hakkında katî karar verilmek üzere B. Şefik'in şehrimizde yapacağı tedkikat üzerine rapor vermesi lâzımgelmektedir.

Pazarlıksız satış

Kanun ve karar-nameden 15'er bin nüsha bastırıldı

Teşrinievvelin birinci gününden itibaren tatbik edilecek olan pazarlıksız satış kanunu etrafındaki hazırlıklar bitmiştir. Kanunun yanlışlığa meydan verilmeksizin tatbiki için kanun ve kararnamenin her birinden on beşer bin nüsha bastırılmıştır. Bunlar maktu fiate tabi olan dükkân ve mağazalara dağıtılacaktır. Belediye müfettiş ve mürakipleri, Belediye zabıtası ve diğer alâkadarlar ayın birinci gününden itibaren yapacakları kontrol ve mürakabe etrafında tenvir edilmişlerdir.

Bundan başka belediye memurları, hüviyetlerini gizliyerek, müşteri sıfatile ve yahut diğer bir müşteriye refakat etmek suretile pazarlıktan istisna edilen malların pazarlıkla satılıp satılmadıklarını kontrol edeceklerdir.

Kanun, etiket ve yahut liste hariçinde olarak aşağı ve yahut yukarı fiatle satış yapanlarla etiketsiz mal satanlar hakkındaki cezaları tesbit etmiştir. Bu suretle hareket edenlere 5 liradan 20 liraya kadar para cezası verileceği gibi, tekrerrü halinde bunların ticarethaneleri bir hafta müddetle kapatılacak ve kapanma cezasının sebebi ile isimleri o mağazanın kapısı üzerine yazılmak, aynı zamanda gazetelerle ilân edilmek üzere halka bildirilecektir. Ancak bu cezalar, belediye şubeleri tarafından değil, yapılacak zabıtlar dâmi encümenine verilerek encümen tarafından verilecektir.

İlmektepler

3 birinciteşrinden itibaren derslere başlanıyor

İlk tedrisat meclisinin kararına göre ilk mekteplerde 3 birinciteşrin pazartesi sabahından itibaren derslere başlanacaktır. Mekteplere ait muallim kadroları tesbit edilmiş ve alâkadalara tebliğ edilmiştir. Muallimler arasında yapılan terfiler de geçen haziran'danberi kıdem zammını almayan muallimlerin kıdem zamlarının bu ay sonunda ödenmesi için çalışılmaktadır.

Bu sene ilk mekteplere yeniden kaydedilen talebe miktarı, geçen seneden fazladır. Bu itibarla bir çok mekteplerde yeni şubeler açılmıştır. Geçen seneye kadar ders yılı başında talebenin yeniden kayıtlarını yenileştirmeleri lâzımdı. Bu usul bu sene değişmiştir. Başka mekteplere nakledilen ve yahud yeniden kaydedilenler müstesna olarak eski talebe için kayıd yenilemeğe lüzum görülmemektedir. Maarif müdürlüğü, bir mektepten diğer bir mektebe nakil muamelesinin aynı mntakadaki mektepler arasında yapılmasını yasak etmiştir. Bu talebe, ancak diğer mntakadaki mektebe nakledilecektir.

Garip bir usul

Vefa ciyarında eski bir kütüphane-yeye gitmem lâzımgeldi. Burası eski bir medrese idi. Üniversitenin bir çok şubeleri buraya pek yakın olduğu için bir çok talebe gençler grup grup kütüphaneye geliyordu.

Beni buraya getiren rehberimle beraber içeriye girerken arkadaşım:

— Ayakkabılarını çıkaracaksın!.. Dedi.

Şaşırdım. Kütüphaneye girerken ayakkabı çıkartmak pek tuhafıma gitmişti. Evvelâ arkadaşımın söylediğini yanlış anladım sandım ve sordum: — Ne dedin? Anlamadım...

O biraz evvel söylediği şeyi tekrar etti:

— Ayakkabılar çıkacak!..

— Sebep? Kütüphaneye girmek için böyle bir kayıd kuyud var mı?

Arkadaşım gülümsedi:

— Yooook... Yok ama burada âdet olmuş. Ayakkabılar çıkacak!..

Hakikaten kütüphanenin kapısı önüne sıra sıra dizilmiş bir sürü ayakkabı vardı. Fakat bu kütüphanedeki bu garip âdeti bilmiyen bazı talebe gençler ilk defa buraya geliyorlardı. Bu âdeti görünce içlerinden:

— Başka kütüphaneye gideriz... Di-yip dönenler de çoktu. Gelenlerden bir kısmı da kapıda çömelmişler, iskar-pinlerinin bağlarını çözmeğe çalışıyorlardı. Tabii kütüphanede terlik filân olmadığı için bir çok kimseler taşların, hasırların üzerinde çorapla doluyorlardı.

Ayakkabımın bağlarını çözerken, sonra çorabımla soğuk taşlar üzerinde yürürken düşünmeğe başladım.

Başka memleketlerde kütüphanelere olan rağbeti arttırmak için ne lâzımsa yaparlar.

Meselâ dünyanın en büyük kitap sarayı olan Washington'daki «Kongre kütüphanesi» nde gelenlerin dışarıya çıkınamaları için, hariçten çok ucuz bir lokanta, dışarıdan yemek getirenlerin bunları ısıtmaları için tesisat, boş sofralar, rahat yemek koltukları, yaz kış, en güzel buzlu su vardır.

Buraya yemeğe gelenler bedava havagazından, elektrikten istifade ederler. Kütüphane hademesi tarafından kendilerine bedava hizmet edilir, iyi su verilir, kürdan, peçete yerine kâğıd mendiller getirilir. Tuz, biber ve saire bedavadır. Daha bu gibi kütüphanelerde halka bir çok kolaylıklar gösteriliyor. Bunun için Vefada-ki kütüphanede ayakkabı çıkarmak âdeti benim pek tuhafıma gitti.

Bu usulün bir tek mânası vardır:

Rağbeti azaltmak...

Hikmet Feridun Es

Parasız rakı vermiyen gazino sahibini dövenler mahkûm oldu

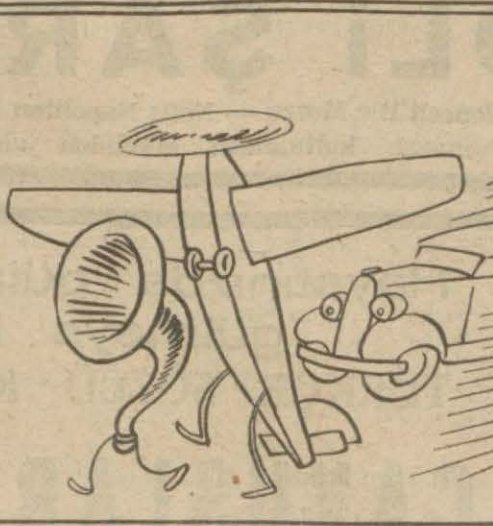
Mustafa ve Ahmed adlarında iki kişi Beyoğlunda bir gazinoya giderek parasız rakı içmek istemişler, arzuları yerine getirilmeyince bunlardan Mustafa gazino sahibi Hakkıyı tokatla dövmeye kalkışmıştır. Gürültüye polisler gelmişler, bu defa da Ahmed polislerin üzerlerine atılıp dövmeye başlamış ve polislin belinden tabancasını almak istemiştir.

Zorlukla yakalanan bu iki kişi aslıye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmişler, suçları sabit olduğundan Ahmedin 32 gün hapsine ve 31 lira para cezası ödemesine, Mustafa'nın da üç gün hapsine karar verilmiştir.

Bay Amca evde!..

— Dün gece radyonun ağzından dünyayı dinlerken düşündüm bay Amca!.. Tevekkeli Ankara radyosunun bu kadar mükemmel olmasına dikkat edilmiyor...

... Medenî ihtiyaçların en önünde yer alan bir şey, elbette böyle dikkat ister...

... Dinleyici artık iki plâkla dört heyheye eyvallah demiyor...

... Düşün bir kere, sazin, sözün iyisini anlayan bir kütleyi hoşnud etmek ne zor şey!..

B. A. — Evet!.. Baksana, bu yıl da konservatuvara iki yüz kişi müracaat etmiş!..

Barbaros türbesinde dün büyük merasim yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Barbarosun türbesi etrafındaki eyerlerin pencerelerinde kesif bir kalabalık vardı. Büyük kahramanın mezarı başında asırlardanberi bu derece büyük bir kalabalığın toplanmadığı muhakkaktır.

Barbarosun türbesinin önü bir takım küçük dükkânlar ve duvarlarla kapalı olduğu için maalesef gelenler içerisini göremiyorlardı. Büyük kahramanın vasiyetinde: «Beni denize bakan bir yere gömünüz.» denilmesine rağmen türbenin önü kapatılmıştı ve deniz görünmüyordu. Gelecek sene buranın açılacağını ve Barbarosun mezarından deniz görünceğini işterek, müteselli olduk.

Saat tam onda toplanarak vapurlar düdüğü çalarak merasim başladı. Barbarosun mezarı önündeki direğe, İstiklâl marşı çalınarak, bayrak çekildi. Bu esnada direğin yanında Barbaros denizcileri kıyafetinde iki kişi duruyordu.

Bayrak çekme merasiminden sonra bahriye talebesi tarafından havaya üç el silâh atıldı. Barbarosun türbesine çelenkler konuldu. Barbarosun ruhu için bir dakika süktütan sonra evvelce hazırlanan kürsüye vali Muhiddin Üstündağ gelerek şu nutku söyledi:

«Arkadaşlar,

Önümüzde gurur ve istigna ile, fakat bihakkin bekliyen çok önemli bir vazife var. Bu vazife Türk milletine, Türk vatanına ölçsüz yararlıklar gösteren, millî tarihimizi efsaneler derecesine yükselmiş yepyeni ve yığın yığın mefahirle dolduran büyük adama örneksiz, eşsiz, Türk amirali karşı yerden göğe kadar hak ettiği millî kadirşinaslık borcumuzdur.

Yıllar ve yıllardır üzerine dikkatimizi ve kıymet bilen himmetimizi çevirmedikimiz için omuzlarımızda büyük millî bir günah ve ayıp gibi duran bu çok mühim borcu bugün millet adına ödemek ile bu ağır yükten kurtuluyor, ferahlıyoruz.

Büyükülüğün ve kahramanlığın kıymetine, hakikaten büyük ve kahraman yaratılmış onların layıkile takdir edeceklerine yeni bir delil olarak söylemek gerekir ki bize tarihimizin hakikî büyüklerini ve mefahirini aramak, onların millî varlıklarındaki yerlerini ve değerlerini tebarüz ettirerek tebci etmek imkân ve şerefi, gene en büyük Türk evladı olan Atatürkün milletine bağışladığı kutsal devirde ve idarede müyesser olmuştur.

Temsil ettiği hükümet rejiminin karakterine sadakatle bağlı olan sayın Başvekil Celâl Bayar şimdiye kadar büyük Barbarosun varlığı etrafına çöken ihmal ve nisanın devam etmesine tahammül edememiş, müşarünleyhin şerefi ile münetasip bir kutlama emretmiştir.»

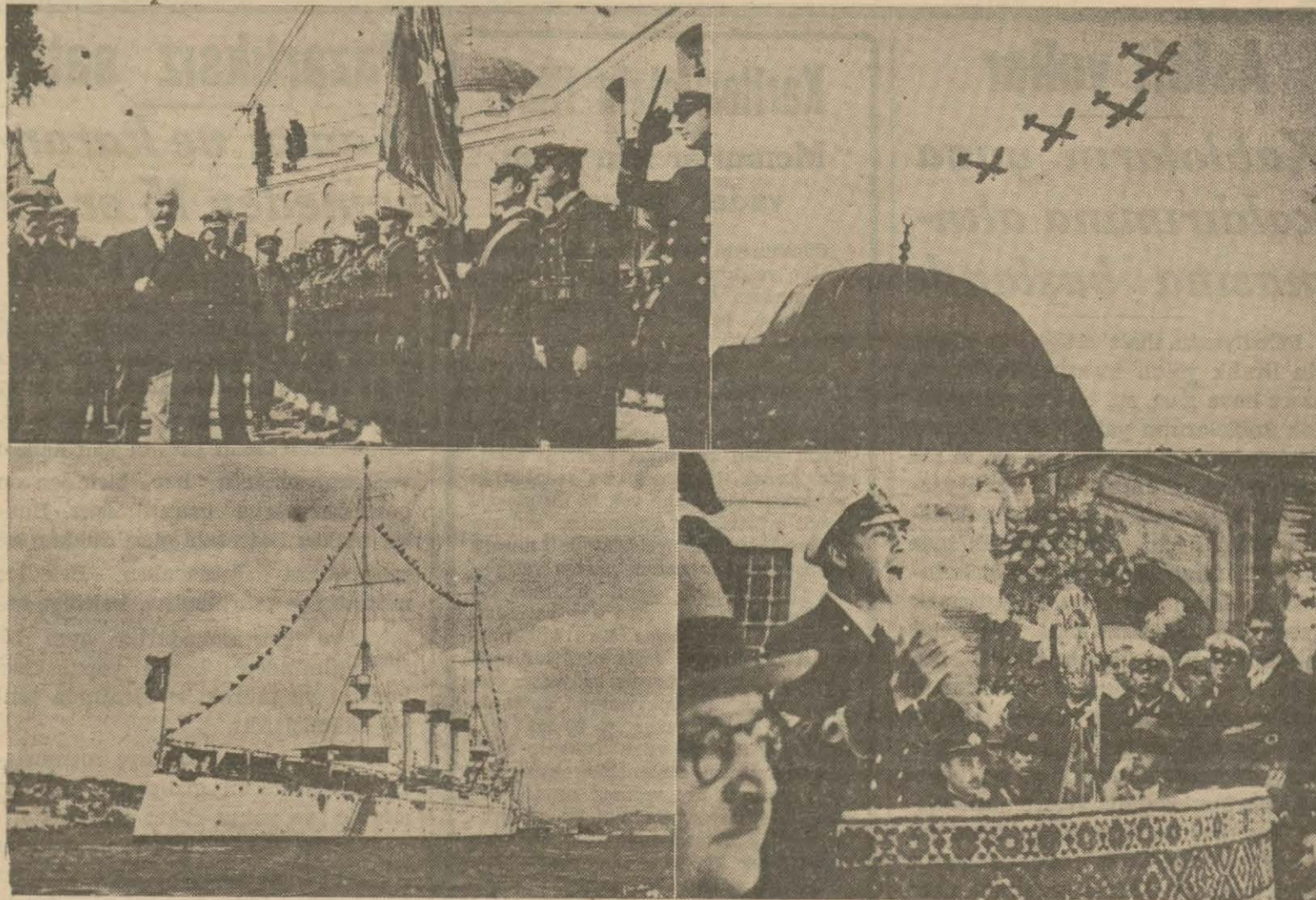
Vali Muhiddin Üstündağ bundan sonra Barbarosun hayatından bahsetmiş ve onun Akdenizdeki büyük kahramanlıklarından bahsile büyük Türk amiralinin:

«Akdeniz dalgalarında boğulayım», «bir avuç suyu bütünü Cezayir feda olsun.» dediyecek kadar kalbindeki meslek aşkını ve sevgisini genç denizcilerimize örnek tutar ve onun mukaddes ruhu önünde hürmetle eğilirim.» diyerek sözlerini bitirmiştir.

Bundan sonra en genç denizcilerimizden Hüseyin Önel kürsüye gelerek son derece ateşli bir hitabe irad etmiştir:

«— Bu mezarda bundan takriben dört buçuk asır evvel Türk deniz tarihine altın yazılarla yazılan kahramanlık ve şecaat destanlarını okuyup derin bir ıftihar duyarak andığımız yüce kahraman büyük Türk amirali Barbaros Hayreddin yatıyor...

Barbaros Hayreddin Selânikte Yenicine Vardal ehâlisinden Yakup beyin oğludur. Midillinin zaptı üzerine Yakup bey adada muhafız olarak kaldı. Barbaros kardeşile denize ve deniz ticaretine heves etti. Bir müddet sonra da derya kaptanı oldu.

Yukarıda Vali ve Belediye reisi Deniz lisesi talebesini teftiş ederken ve bir tayyare filomuz türbenin üstünden geçerken, aşağıda Hamidiye donanmış halde, en genç bahriye zabitanın nutku

Barbaros Hayreddinin bir çok meşhur vakalarından birisi de bugün dördüncü asır yıldönümünü kutlamağa toplandığımız Preveze muharebesidir. Bu uğraşta Barbaros Hayreddin, Anderya Doryanın kumandasındaki 302 si büyük olmak üzere ceman 600 parça gemisine mukabil 122 harp gemisile çarpıştı. İlk olarak muharebe sahasından düşman amirali kaçtı.

Bunun üzerine filoda bir panik başladı. Bundan istifade eden Barbaros filosuna tahrip ateşi emrini verdi. Az zamanda düşman gemilerinin bir kısmı batırıldı. Mühim bir kısmı da yakıldı.»

Hatip bundan sonra Barbarosun ruhuna şöyle hitap ile: «Ey yüce kahraman denizci! Sana layık torun olmağa çalışıyoruz. Sana derin saygı ve sevgiler getirdik.» demiş, bu kutlu günü denizcilere gösteren Atatürke ve Başbakana şükranlarını ifade etmiştir.

Bundan sonra halk namına muharrir Abidin Daver güzel bir nutuk söylemiş, Barbarosun ruhunu uzun uzun tahlil ederek:

«— Gerçi Barbaros Hızır reis adile bir korsan olarak işe başlamış, fakat hiç bir korsan ve hir amirale nasip olmayan sayısız muvaffakiyetler, galebeler ve zaferler kazanarak bütün Avrupa denizcilerine pes dedirtmiştir.

Barbarosun en büyük meziyeti onun milliyetperverliğe bağlılığıdır. Barbaros Şimali Afrikada kurduğu büyük devleti küçük bir sancak beyi tevazu ve mahviyetle o zaman ki Türk imparatorluğuna takdim etmiştir. Milliyetperverliğin bugünkü revaçta bulunmadığı bir asırda Barbaros Türklüğe öyle candan bağlı idi ki damarlarındaki temiz Türk kanının emrine itaat ederek kaptanı derya tuğunu hükümdarlık taç ve tahtına tercih etti.»

Abidin Daver yüzünü Barbarosun mezarına çevirerek şunları söyledi:

«— Şimdi sana, senin ruhuna hitap ediyorum. Türklüğe hizmetlerin, Türk milletinin en büyük evladı Atatürkün devrinde bilindi. Vasiyetine rağmen denizi görmeyen mezarının etrafı açılacak, büyük bir bahçe yapılacak ve buradan bir zamanlar demirlediğin Boğazın mavi suları görünecektir.

Seni, senin bu millete yaptıklarını unutan nesiller namına, büyük amiral senden özür diliyorum. Senin gibi büyük bir millî kahramanın kadriyi ancak Atatürk gibi millî kahramanların büyüğü bildi.

Nutuk söylenirken bir tayyare filomuz Barbarosun türbesi üzerinde uçuşlar yaparak, büyük kahramanı

selâmlıyor, havadan çiçekler atıyor.

Nutuklar bittikten sonra vali B. Muhiddin Üstündağ merasime iştirak eden askeri ve talebeyi teftiş etti.

Bundan sonra merasime iştirak edenler motörlerle amiral gemisine gittiler. Biraz sonra amiral gemisile türbe arasında deniz geçit resmi başladı.

Bu geçit resmine Hamidiye, Peykısavet harp gemileri, Şirketihayriyenin 71, 76, 75 numaralı vapurları, Sus, Trak, Akayın Heybeliada vapurları ve sair deniz vasıtaları iştirak ettiler.

Deniz geçidinde Barbarosun türbesini selâmladılar.

Barbarosun türbesinden dönen as-

ker ve talebe Taksime çıkarak âbi-deye çelenkler koydular.

Gece şehirde ve deniz müesseselerinde büyük tenvirat yapıldı.

- ZORO
"KAMÇILI ADAM,"
2 Devreli tek mülki birden
Baştan aşağı heyecan, hareket ve macera film
BUGÜN
ALKAZAR
Sinemasında başlıyor

S Ü M E R sinemasının
Yeni sinema mevsiminin ilk açılış programı
SIRNAŞIK KADINLAR
HENRY GARAT — BETTY STOCKFELD — ARMAND BERNARD

PANGALTI AKIN SINEMASINDA
1938 Broadway Melody II Bir gecede 3 cinayet
ROBERT Taylor — Eleanor Powell — ROBERT YONG
Gündüzleri 2,30 gece 9 da 2 film birden

SON DAKİKA ÇAMBÖRLEYN-HİTLER GÖRÜŞMELERİ
SİNEMADA
İngiltere Başvekilinin Londradan hareketi — Münih geliş — Bertsgarten de Hitlerle buluşması — Fransız Başvekilinin Daladier'nin Londraya hareketi — Çamberleyn'le buluşması ve saire
Bu akşam **MELEK** sinemasında programa ilâve olarak gösterilmektedir.

MELEK Sineması **Bu akşam muazzam** Filmler Serisine **başlıyor**
NEWYORK'un MEŞHUR METROPOLİTAN OPERASI PRİMADONASI, ALTIN SESLİ
GLADİES SWARTHOUT ve JEAN KİEPURA
tarafından harikulâde bir surette yaradılan MUZZAM ve MUHTEŞEM Bir ŞAHESER
NAPOLİ ŞARKICISI
Büyük Mizansenli — Gayet Eğlenceli Bir Mevzu — Nefis Napoliten Şarkılarla beraber Romeo Jüliyet Operasının en meşhur parçaları — Numaralı koltukların erkenden aldırılması rica olunur. Telefon: 40868

YARIN AKŞAM
İPEK Sinemasında
Hayatınızda gülmediğiniz kadar gülmeye hazır olun
TÜRKÇE SÖZLÜ KAHKAHA TUFANI
ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR EĞLENİYOR
Geçen sene şehrimizde gösterilen bir tek filmleri bütün kalpleri kazanan emsalsiz komiklerin herkesi kahkahadan bayıltacak derecede gülmüçlü büyük filmleri.

SÜMER Sineması

Sinema sezonu başlayıp Beyoğlu birinci vizyon sinemaları açıldığı halde SÜMER sinemasından hâlâ ses çıkmadığını görerek merakımızı gidermek için sinema müdüriyetine müracaatla tahkikat yaptık. Neticesini sinema meraklı okuyucularımıza bildiriyoruz.

Açıldığından beri şatafatlı halkı aldatan reklâmlardan çekinerek sessiz, sükûn içinde müşterilerini memnun etmek için çalışan ve buna muvaffak olan bu sevimli sinema, bu mevsim halka kapılarını büyük bir sürprizle açacaktır. Sümer, bu sene tamamen değişmiş, büyümüş lüks koltukları fazla laşmış balkonu genişletilmiş ve salon tamamen yenilenerek modern bir şekle sokulduğu gibi pek yakında dünyanın en son icadı olan (Mirafonik) sesli tertibat ile tehzizi için de tedbir alınmıştır.

Filmlerine gelince: Sümer bu sene filmlerini de hakikî bir fedakarlık yaparak beynelmilel filmlerin arasından uzun tecrübelerine istinaden halkı bütün zevk ve temayüllerini nazarı dikkate alarak seçmiştir.

Aşağıda isimlerini yazdığımız bu filmlerden maada Türkçe sözlü olarak Sevgilin göz yaşları, Yaşamın aşk, Millî inkılabımızı gösteren Beyaz Esire, Bealbek harabelerinde ve Sivastapol filmleri bulunduğ gibi bir buçuk seneden beri yeni ve eski dünyayı çalkalandırarak Şarlonun filmleri de dahil olduğu halde şimdiye kadar filmcilik tarihinde hiç bir kordelânın kazanamadığı çığınca bir muvaffakiyet kazanan Walt Disney'in Pamuk Prenses ve Yedi cüce filmini de temin etmiştir. Gazetelerimizin hemen hepsinin az çok bahsettiği ve bütün dünyada aylardan beri oynamakta olan ve bilet tedarik etmek için halkı günlerce sinema kapılarında bekleten bu film memleketimizde de hakikî bir hâdise teşkil edecektir. Sumerin bu mevsim göstereceği filmlerden başlıcaları:

Ne şeker şey — (Deanna Durbin), Katya, Paris Çiçeği — (Danyel Daryö), Şangay faciası, Herkül (Gabi Morley) Ültimatom (Dita Parlo) Sokak şarkıcısı, İki ahabplar (Fernendel) Ateş diyarı, Yaşayalım (Tito Şipa) iki açık göz (Milton) Tali yıldızı (Meglemoneye) Aile meleş (Betti Stokfel) Kadın hırsızı (Anni Duko) Tatlı zehir Mari Bel bunlardan başka Deanna Durbin; Şarl Buaye, Danyel Daryö ve Fred Asterle Cince Roger'in çevirmekte olup henüz isimleri tesbit edilmeyen filmleri.

Bu programla Sumerin bu sene halkın bütün zevk ve arzularını fazlasıyla tatmin edecek bir sinema olduğuna hiç şüphe etmiyoruz.

Kaybolan tayyare henüz bulunamadı

Moskova 27 (A.A.) — Gizodubovanın tayyaresi dün de bulunamamıştır. Araştırmalara devam edilmektedir.

Kuşadası kermesi çok parlak oldu

Kermes üç gün sürdü, muhtelif eğlenceler, oyunlar tertib edildi

Kuşadası kermesinde davetliler, deniz yarışları ve ziyafet sofrası

İzmir (Akşam) — Bergama ve Göl-cük kermeslerinden sonra vilâyetin üçüncü kermes eğlenceleri, son hafta içinde Kuşadası'nda yapılmıştır. Yurdumuzun zengin ve tabii güzellikleri bakımından ayrı hususiyetleri bulunan Kuşadası kazası, kermes eğlenceleri sayesinde pek çok halkı toplamıştır. Gene kermes eğlenceleridir ki İzmirden hususi tren, otomobil ve otobüslerle pek çok halkın Selçuk nahiyesindeki âsariyatı ve Efes harabelerini ziyaretlerini temin etmiştir. İzmirden ve civar kazalarla köylerden gelen pek çok halk, atalarımızdan kalma cirit, cop kaldırma oyunlarını, Zeybek, Bengi, Harmandalı gibi millî oyunlarımızı seyrederek, kaza gençliğinin verdikleri müsamerelerde temsil ettikleri muhtelif piyesleri göreyerek, emsalsiz tabiat güzellikleri karşısında unutulmaz hatıralar edinmişler, yerlerine neşe içinde dönmüşlerdir.

Kuşadası kermesi, üç gün devam etmiştir. İlk gün Kuşadası kazasının Selçuk nahiyesinde geçmiştir. İzmirden giden davetliler, Selçuk istasyonunda kalabalık halk ve efeler tarafından karşılanmışlardır. Kuşadası gençlerinin teşkil ettikleri muzika takımı, muhtelif parçalar çalarak davetlileri eğlendirmiştir.

Selçuk kermesi, Cumhuriyet meydanında yapılan toplantıda Atatürk heykelinin önünde kaza kaymakamının söylediği bir nutukla açılmıştır. O gün Efes harabeleri, Selçuktaki Aydınoğlu İsabey camii gezilmiş, Odeon mabedlerinde köylülerin cura, kabak ve sazlardan mürekkep takımı, yanık türkülerle konserler vermiş, zeybek oyunları oynanmıştır. Aynı zamanda bir de ehli hayvan sergisi açılmış, iyi yetiştirilmiş hayvanların sahiplerine ikramiyeler verilmiştir.

Kuşadası günü: Kermes eğlencelerinin ikinci günü Kuşadası merkezinde geçmiştir. Gençler, deniz sporlarında ne kadar ileri vaziyette bulunduklarını kermes davetlileri şerefine yaptıkları müsabakalarla göstermişlerdir.

ler, oyunlar tertip edilmiş, zeybeklerin toplu ve tek oyunları çok takdir olunmuştur. Millî kıyafetli yetişmiş Türk kızlarının millî oyunları çok beğenilmiş, kızlar içinde Kuşadası Parti başkanının kızı Necla birinciliği kazanmıştır. Gece, sabaha kadar devam eden ve çok neşeli geçen bir balo verilmiştir.

Aziziye günü: Kermesin üçüncü günü Aziziye çamlıklarında geçmiştir. Aziziye kermesine valimiz B. Fazlı Gülecin fevkalâde meşguliyeti sebebi İzmir valî muavini B. Cavid Ünver, mebuslarımız, ecnebi devletlerin İzmir konsolosları, bir çok aileler iştirak etmişlerdir. Davetliler şerefine bir ziyafet verilmiş, muhtelif eğlenceler, millî oyunlar yapılmış, gençler gürleşmişlerdir.

Kuşadası kermes eğlenceleri, çok neşeli ve istifadeli geçmiştir.

Emniyet memurları

Yakında bazı nakiller ve terfiler olacak

Emniyet umum müdürlüğünün, yakında yapacağı umumî nakil ve tebedüller arasında İstanbul zabıtası erkânı meyanında da esaslı değişiklikler olacağı beklenmektedir.

Bu cümleden olmak üzere şube müdür ve muavinleri arasından bazıları taşra emniyet müdürlüklerine terfien tayin edilcekler, polis enstitüsünü bitirenler arasından bir kısmı emniyet âmirliklerine tayin olunacaklardır. Bundan başka emniyet müdürleri arasında bir nakil yapılacak, uzun müddet şarkta kalanlar garbe alınacak, garp tekilerden bir kısmı da şark vilâyetlerine gönderileceklerdir.

Yakında yüksek tasdikten çıkacak olan listenin tatbikatına gelecek ay başı geçilecektir.

Şibinkarahisarda yağmurlar
Ş. Karahisar 27 (A.A.) — Birkaç gündenberi ziraat için çok faydalı yağ-

Bu sene dünya buğday mahsulü diğer senelerden çok bereketli olmuştur

Bu sene dünyanın her tarafında buğday mahsulü bol olmuştur. İngilterede yapılan hesaplara göre bu mahsulün değeri 950 milyon İngiliz lirasıdır. 934 senesi mahsulünün kıymeti 530 milyon sterlindi. Büyük buhrandan evvelki yılda, yani 928 de dünya buğday mahsulünün kıymeti bir milyar yüz milyon İngiliz lirası idi.

Yukarıdaki kıymetler arasındaki büyük farklar az veya çok mahsulün olmasından ziyade fiat istikrarsızlığından ileri gelmiştir. Bu gayritabi tefavüt ve farklar hakkında bir fikir edinmek için İngilterenin başlıca hububat piyasası olan Liverpooldaki piyasaya bakmak kâfidir.

1937 senesi 13 eylülünde Liverpoolda bir kental (on iki buçuk kilodur) buğdayın kıymeti 8 şilin 3 pens iken bu sene eylülünün on üçünde 4 şilin 8 penese düşmüştür.

On iki ay içinde buğday fiatının yarıyarıya inmesi buğday yetiştiren ve ihrac eden memleketlerin köylüsü için felâket ve sıkıntıdır. Köylünün satın almak kudreti azalması bunun sarfettiği sanayi mamulâtının azalmasını istilzam etmektedir. Neticede sanayi amelesi arasında da işsizlik ve müzayaka çoğalmaktadır.

Bu sene cihan buğday piyasasının yarıyarıya inmesinde başlıca âmil tabiatın bu sene bahsettiği fevkalâde bereket ve mebzuliyettir. Bu sene mahsulün çok olmasında diğer bir âmil de evvelki senelerdeki kuraklık dolayısıyla az mahsul yetiştirilme fiatların yükselmesi üzerine zeriyyatın çoğaltılmış olmasıdır.

Bu sene buğday zerolunan saha, 1932 ilâ 1936 senelerinde buğday eki-

Buğday fiatları 12 ay içinde yarı yarıya inmiştir. Fakat son zamanlarda harp tehlikesinin baş göstermesi üzerine buğday yeniden kıymetlenmeğe başlamıştır

len sahanın vasatısına nazaran yüzde 10 nisbetinde daha geniştir.

Bu sene bereket olmasaydı ve daha evvelki seneier derecesinde az mahsul yetiştirilseydi. Fazla arazi ekilmiş olmasının bir zararı görülmiyecekti. Lâkin çok arazi zeredilmesi üzerine mahsulün de fevkalâde bereketli olması bütün hesapları altüst eder.

Şu kadar var ki son günlerdeki harp tehlikesi buğday piyasasının tam vaktinde bir derece imdadına yetmiştir. Şimdi yalnız iktisadçılar değil bütün dünya politikacıları da buğday mahsulüne en mühim bir siyasî ve askerî âmil olarak büyük kıymet veriyorlar.

Bu seneki buğday mahsulünün miktarına ait son tahmin ve hesaplar her tarafta ehemmiyetle takip edilmektedir.

Şimalî Amerikadaki İngiliz dominyonu Kanadada bu seneki buğday mahsulünün miktarı geçen sene miktarının tam iki mislidir.

Amerika müttehid hükümetlerinde de buğday mahsulü bu sene mükemmeldir. 1936 senesinde Amerikan mahsulü kendi ihtiyacına kâfi gelmediğinden hariçten buğday celbine mecbur kalmıştı. Geçen sene ise mahsulü kendi ihtiyacına yetiştikten başka harice 100 milyon buşel (bir İngiliz kilesi olup 25 kilodur) buğday ihrac etmişti. Bu seneki mahsulü daha bereketlidir. Kanada ile Amerika da buğday mahsulünün çok bereketli

olması cihan piyasasının sukutunda başlıca âmil olmuştur.

Avrupanın bu seneki buğday mahsulü geçen seneye nazaran 28 milyon

buşel fazladır. Avrupanın başlıca buğday müstahsil memleketi bulunan Macaristan ile Romanya da bu seneki mahsul fevkalâde bereketli olmuştur.

Fransanın bu seneki buğday mahsulü geçen seneye nazaran 50 milyon buşel fazladır.

İtalyanın bu seneki mahsulü 1937 senesine nazaran 30 milyon buşel az olmakla beraber mahsulün az idrak edildiği 1936 senesine nazaran bereketlidir.

Almanyanın bu seneki buğday mahsulü geçen üç seneye nazaran daha bereketlidir. Lehistanın mahsulü de külliyyetlidir. Küçük müstahsil memleketlerin vaziyetinde mühim bir değişiklik yoktur. Yalnız Hindistanda bu seneki mahsul geçen seneye nazaran hiss olunacak derecede çoktur.

Dünyanın cenup sıfındaki müstahsil memleketlere gelince Arjantin bu seneki mahsulü 250 milyon ve Avustralyanınki 50 milyon buşel tahmin olunuyor. Fakat buralardaki zeriyyatın yetiştirilmesi havaya tâbi olduğundan bu hesaplar kuru birer tahminden ibaret bulunuyor.

1938 senesi dünya buğday mahsulünün yekünü 4 milyar 227 milyon buşel tahmin ediliyor. Bu miktar geçen sene dünya mahsulüne nazaran 401 milyon buşel fazladır. Bu kadar bereket karşısında dünya piyasasının düşmesi tabiidir. Yalnız harp tehlikesi sukutun önünü almıştır. Harp çıkarsa bütün dünyada en ziyade aranan meta buğday olacaktır. — F.

İki yangın

Eski bir köşkün bir kısmı yandı

Dün saat on dörtte Paşabahçede Sultaniye çayırında B. Nusrete ait bir yahdan yangın çıkmış, kısa bir müddet zarfında eski ve ahşap yalının kısmı âzama yanmıştır. Üsküdar itfaiyesinin gayretile ateş daha fazla genişlemeden söndürülmüştür.

Yangının sebebi zabıta araştırmaktadır.

Büyükdarmakapıda B. Agoba ait Özgayret apartmanının kalorifer dairelerinde ocak etrafındaki tahtaların tutuşmasıyla yangın çıkmış ise de vaktinde yetişen Beyoğlu itfaiyesi ateşi olduğu yerde söndürmüştür.

İzmitte bir gazetenin 14 üncü yılı

İzmit 27 (A.A.) — Şehrimizde çıkmakta bulunan Türk Yolu gazetesinin on dört yaşına basması münasebetile dün Halkevi salonunda gazete tarafından bir toplantı tertip olunarak bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafette şehrimiz büyüklerinden bazı zevatla gazetenin bütün muharrir ve yardımcıları hazır bulunmuş ve muhtelif hatipler tarafından gazetenin vilâyetimize yapmış olduğu hizmetler hakkında sözler söylenmiş ve muharrirler, gazetede çıkmış olan yazılarından bazıları okunmuşlardır. Ziyafet, üç saat samimi bir kültür ve edebiyat havası içinde geçmiştir.

Bir işçi başına düşen kalasla yaralandı

Nişantaşında yeni bir apartman inşaatında çalışan Mustafa isminde biri, başına düşen bir kalas parçasıyla ağır surette yaralanmış, tedavi için Amerika hastanesine yatırılmıştır.

Kalasin düşüşünde hariçten bir kimsenin taksiri olup olmadığı zabı-

İstinye cinayeti muhakemesi

Suçlu Mustafa katilde alâkası olmadığını söylüyor

Bir müddet evvel İstinyede ağabeyinin nişanlısını kaçıran Mehmedî tabanca ile öldürmekten maznun Mustafanın muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Son tahkikatın açılmasına dair iddianamede Mustafanın, Mehmedî taamüden öldürdüğü iddia edilerek ceza kanununun 450 mci maddesine göre cezalandırılması isteniliyordu.

Evrak okunduktan sonra maznun Mustafa sorguya çekildi, suçunu inkâr ederek şunları anlattı:

— Ben Mustafayı vurmadım. Bana iftira ediyorlar. Vaka günü çilekçi Hüseyin adında birinden alacağımı istemek üzere Arnavudköyünden İstinyeye giderken yolda Ayazma mevkiinde Mehmedle karşılaştık. O zamanlar ben Katina adında bir kızla nişanlanmıştım. Mehmed yolda karşıma çıkınca yanıma sokularak bundan sonra Katina ile alâkamı kesmemi söyledi. Sebebinin sorunca da: «Eğer bu sözümü dinlemezsen seni öldürecekim.» diyerek üze-rime atılıp sövmeye ve yumrukle dövmeğe başladı. Bir aralık bana silâh da çekti. Ben oradan zorlukla kaçtım. Onu ben vurmadım.

Şahid olarak dinlenen sivil polis memuru İsmail de şu ifadeyi verdi:

— İstinyede Ayazma deresinde cinayet olduğunu haber alarak arkadaşım Hasanla beraber oraya gittik. Mehmed ağır yaralı olarak derenin kenarında yatıyordu. Kim tarafından vurulduğunu sordukumuz zaman: «Beni kahveci Mustafa vurdu.» dedi. Derhal imdad otomobili getirterek kendisini hastaneye kaldırdık. Yolda giderken de: «Ben vaktile Mustafanın kardeşinin nişanlısını kaçırmıştım. Bu yüzden aramız açıldı. Mustafa intikam almak istiyordu ve şimdi de burada kar-

Kıskançlık

Bir kadın başka bir kadını sokak ortasında dövdü

Hicran adında bir kadın, tanıdığı Seher adında bir kadının kendi kocası ile münasebet tesis ettiğini duymuş ve geçen gün sokakta Sehere raslayınca üzerine atılarak küfredmiş ve tekme, yumrukle kadını dövdü yere yuvarlamıştır. Gürültüye gelen polisler kavgaçı kadınları yakalamışlar, Hicran davacı olduğunu söylediği cihetle ikisini de adliyeye vermişlerdir.

Dün Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Seherin sokak ortasında Hicranı dövdüğü ve hakaret ettiği sabit olduğundan 31 gün hapsine ve 6 lira para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Seher mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Alacak meselesinden kavga

Aksarayda oturan Ali ve Şevki isimlerinde iki arkadaş bir alacak meselesinden kavga etmişler; Şevki, Aliyi demirle başından yaralamıştır.

Polis, Aliyi tedavi altına almış, Şevkiyi yakalamıştır.

Etrüsk dün Mersine gitti

Geçenlerde limanımıza gelen Denizbankın Etrüsk vapuru dün ilk seferini yapmak üzere Mersine doğru hareket etmiştir. Etrüsk bir defaya mahus olarak Fethiye ve Rodosa da uğrayacaktır.

«Şılaşınca beni vurdu» dedi. Onu hastaneye bıraktıktan sonra Mustafayı yakaladık. Mustafa karakolda verdiği ifade suçunu itiraf ederek yolda Mehmedin silâh çektiğini ve kendisi tabancasını çekerek Mehmedî öldürdüğünü söyledi. Halbuki biz Mehmedî yaralı bulduğumuz zaman üzerinde ve yanında silâh yoktu.

Diğer şahidlerin celbi için muhakeme baska etine bırakıldı.

B. Hitler ricat kapısını tamamen kapamamış

İngiliz gazeteleri tehdidkâr lisana teessüf etmekle beraber buna memnun oluyorlar

Fransa, İngiltere ve Sovyet Rusyanın Çekoslovakya'ya yardım kararı Amerikada heyecan uyandırdı

Londra 27 (A.A.) — Londra gazeteleri Hitlerin nutkundaki tehdidkâr tecavüzkârane lisani teessüf karşılama beraber itilâfgrizliğine rağmen Alman devlet reisinin ricat imkânlarını tamamen ortadan kaldırmamış olduğu noktasında ittifak etmektedirler.

Fransanın, İngilterenin ve Sovyetlerin birliğinin Çeklere yardımı hakkındaki beyanat hararetle karşılanmıştır. Times gazetesi diyor ki: «Hitlerin nutku esasen tamamen makul olduğu teslim edilen bir talebin hiddetle, daha doğrusu tecavüzkâr bir lisanla ifadesinden ibarettir. Nutukta Südet Almanlarının Almana ile birleşmek hakkından bahsedilmiştir. Hitler şiddetli ve ölçsüz bir lisan kullanmış fakat müzakere kapılarını kapamamıştır. En mühim nokta da budur.

Harp çıkacak olursa buna Beneşin değil Hitlerin sebep olacağı her zamankinden daha açık bir şekilde anlaşılmıştır. Dün akşamki nutukta salâha doğru bir temayül, Godesberg notasına karşı biraz hürmet vardır. Çünkü Hitler nizamı temin etmek üzere İngiliz lejyonunu davet etmeğe hazır gibi görünüyordu.

Müstakbel Çek devletinin garantisi meselesi hakkında Godesberg notasında hiç bir kayıd mevcut olmadığı halde nutukta bu cihet nazarı dikkate alınmıştır. Bu pek mühim bir noktadır. Fakat verilen bütün teminata rağmen siyasi efkârı umumiye de vahim şüpheler kalmıştır. Nazi rejiminin Çekoslovakya'ya karşı nihai tasavvurlarının neden ibaret olduğu anlaşılmamıştır.

Bu rejim bir milletin, yolunun üzerinde bulunduğu için katlederek büyük adımlarla Tunanın anbarlarına doğru mu gitmek istiyor? Hali hazırdaki buhranın arkasında teressüm eden büyük mesele budur. İngiltere adaletinin tecelli etmesini istiyor. Şimdiki ihtilâfta hüsnü niyetle derhal ve kuvvette müracaat etmeden bunun imkânı olduğuna kanidir. İki taraftan biri kuvete müracaat ederse diğer taraf ta aynı şekilde mukabele etmek mecburiyetinde kalır. O zaman adalet ve mantık ortadan kalkar ve kıtal başlar.»

Daily Telegraph gazetesi Hitlerin Südet mintakasından başka bir toprakta gözü olmadığı hakkındaki beyanatından şüphe etmektedir. Bu gazete Çekoslovak reiscümhuruna karşı savrulan tahkirlerin, şimdiki buhran esnasında sükûneti, vakarı Hitlerin heyecanlı hamleleriyle bir tezat teşkil

eden Beneş'in bir devlet adamı olarak kazandığı şöhreti karartamayacağını ilâve etmektedir.

Daily Herald şöyle yazıyor: «İngiltere ile Fransa ve Sovyetler birliği neticeleri sükûnet ve emniyetle karşılayacaklardır. Bu devletler sulhu kurtulması için her şeye teşebbüs edileceğini bilmektedirler. Harp çıkacak olursa kabahat onlarda değildir. O zaman taahhüdlerini yerine getirerek çarpışacaklar ve bu mücadelelerle zulme ve haksızlığa galebe çalacaklardır.»

News Chronicle şöyle diyor: «Yarın parlamento toplandığı zaman belki İngiliz milletinin inhiha kabul etmez bir şekilde ittifad ettiği görülecek ve bu manzara memleketini ve Avrupanın en büyük kısmını bir harp felâketine sürüklemeyen evvel Hitleri düşündürecekler.»

Amerikadaki akisler

Vaşington 27 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Hitlerin nutku Vaşingtonda dikkatle dinlenmiştir. Alman devlet reisinin şiddetli lisani sureti umumiye de şiddetle tenkid edilmektedir. Amerika efkârı umumiyesi nutukda Reiscümhur Ruzveltin mesajından bahsedilmemesinden müteessir olmuştur. Nutkun hali hazırdaki buhranın esasına aid hususatta bir değişiklik husule getirmediği söylenmektedir.

Vaşington 27 (A.A.) — Çekoslovakya'ya bir taarruz vukuu takdirinde Fransa ile Rusyanın bu devlete yardım edeceğine dair İngiltereden gönderilen haber, B. Hitlerin söylediği nutuktan biraz sonra gelmiştir. Bu haber, büyük bir heyecan tevli edmiştir. İngilterenin Fransa ile Sovyet Rusyanın yanında mevki alacağına dair olan haber, biraz sonra gelmiş ve uyandırdığı heyecanla Hitlerin nutkunu sönük bir hale getirmiştir.

Maamafih dünkü nutuk, mutad ketumiyetlerini muhafaza etmekte olan resmî mahafilde derin bir iztirap uyandırmıştır.

Alman gazeteleri ne diyor?

Berlin 27 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor: Gazeteler Hitlerin nutkunun Almanyanın kuvvetinden ve Südetler meselesinin derhal hal edilmesi lüzumundan bahseden kısımlarını ehemmiyetle kaydetmektedirler.

Berliner Tageblatt diyor ki: «Artık bekliyeceğiz ve beklemeliyiz. Dünyanın şimdiki kadar görmediği şekilde silâhlanmış olan bir millet Hitlerin arkasından gidiyor.»

İçki sofrasında karısını yaraladı Polis carih kocayı yakaladı

Karagümrükte oturan Receb adında bir seyyar satıcı evvelki gece arkadaşlarından ikisini evine davet etmiş ve karısına da rakı sofrasını hazırlamıştır. Akşamdan üç arkadaş sofraya başına oturarak içmeğe başlamışlar, bu sırada karısı bayan Seher de kocasının yanında bulunmuştur. İçki gece yarısından sonraya kadar devam etmiş, bu sırada Receb Seherin bazı hareketlerinden şüphelenmiştir.

Rakının verdiği tesirle büsbütün kıskançlık damarları kabaran Receb Sehere, odadan çıkıp gitmesini yavaşça ihtar etmiştir.

Seher, bu ihtar dinlememiş ve odadan çıkmamıştır, sabrı tükenen Receb, yanında taşıdığı bıçağını çekerek kademine üzerine hücum etmiş ve rasgele saplamağa koyulmuştur. Recebin arkadaşları, kadını ancak bir kaç yaranadan sonra onun elinden kurtarabilmişlerdir.

Vakadan haberdar edilen zabıta; yaralı kadını tedavi altına almış, carih kocayı yakalamıştır.

Halis mi, değil mi?

Sirkeye boya karıştıran biri muhakeme ediliyor

Balıkpazarı civarında Dimitri adında biri esansla yapılmış suni sirkeye boya katarak tabii sirke namı altında satmak suçundan dolayı yakalanıp adliye teslim edilmiştir.

Dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemesinde Dimitri suçunu inkâr etmiş ve:

— Benim sirkelerim suni değildir. Bunları Bozcaadadan getiriyoruz. Oranın üzümöleri beyaz olduğu için sirke de renksiz oluyor. Müşteriler bunu bilmedikleri cihetle beyaz sirkeyi beğenip alıyordılar. Bunun için ben de hakiki beyaz sirkeye biraz boya katıyorum. Bu boya sıhate muzır değildir. demıştır.

Şahidlerin celbi ve sirkeyi muayene eden doktorun da dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Marakaz ve Sunat vapurları geliyor

Marmara hattında işlemek üzere Almanyanın Krup fabrikasında inşa edilen Denizbanka aid Marakaz vapuru hareket etmiş ve Akdenize gelmiştir. Bu vapur yakında limanımıza gelecektir. Yeni vapur, Trak ve Sus vapurlarının aynı tipindedir.

Bundan başka Adalarla Yalova hattında işlemek üzere sipariş edilen iki vapurdan Sunat vapuru da limanımıza gelmek üzere hareket etmiştir. Bu vapur, teşrinievvelin ilk günlerinde limanımıza gelecektir.

B. Hitler Amerika reisi-cümhuruna cevap verdi

“Çekoslovakyanın, sülhu veya harbi istemesi Almanyaya değil kendisine ait bir iştir,”

Berlin 27 — B. Hitler, Amerika Cümhurreisi B. Ruzvelte bugün verdiği cevapta, Almanyayı, Çeklerden arazi talebinde bulunmağa mecbur eden sebepleri saydıktan sonra ez-cümle diyor ki:

«Çekoslovakya'da iç vaziyet çok fena bir şekil aldı. Politik zulüm ve tazyikler ve ekonomik buhran Südet Almanlarını korkunc bir sefalet içine attı. Vaziyeti anlamak için şu rakamları zikretmek kâfidir:

214,000 Südet mültecisi Çeklerin kanlı tedhiş politikalarından yegâne kurtuluş çaresini Alman topraklarına ilticada bulmuşlardır. Sayısız ölü, yaralı ve mahpus ve terkedilmiş köyler... İşte korkmakta haklı olduğumuz muhasamatı çok evvel açmış olan Çek hükümeti hesabına kaydedilecek şehadettir. Südet topraklarında yirmi yıldanberi hüküm süren ve bütün ekonomik hayatı felce uğratmak suretile bir harbin yaptığı bütün fenalıkları yapan gayri insani bir rejimden bahsetmiyorum. İşte beni eylül ayında Nürnberg'de Çekoslovakya'daki üç buçuk milyon Almana karşı yapılan tazyike nihayet verilmesi icab edeceğini ve eğer bunlar haklarını bizzat istihlal etmezlerse bunu Almanyanın

yardımla yapacaklarını bildirmeğe sevkeden vakıalar bunlardır.

Muslihane bir tarzı halle varmak için son bir teşebbüs olarak 23 Eylül'de B. Çambörleyn'e verdiğim bir muhtıra daha evvel neşredilmiş olan cezri rekliflerde bulundum. Çek hükümeti Südet bölgesinin Almanyaya terkin kabulden sonra, bu muhtıramdaki teklifler yalnız bu Çek vadinin süratle ve halisane bir surette tatbikini temine matuf bulunuyordu. Meselenin hüdsundan bugüne kadar olan bütün seyrini tedkik ederseniz, Alman hükümetinin hakikaten sabır ve muslihane bir tarzı hal bulmak için samimi arzu gösterdiğini teslim edeceğinize kani bulunuyorum.

Bir Südet meselesinin ve hakikaten tahammül edilemez bir vaziyetin mevcudiyeti Almanyaya aid değildir. Alâkadar olan insanların korkunc akibetleri, bu meselenin halinin hiç bir suretle gecikmesine imkân bırakmamaktadır. Müzakere yoluyla hakaniyetli tarzı hal tahakkuk ettirmek için bütün imkânlarla Alman muhtırasında baş vurulmuştur. Çekoslovakya hükümetinin barışı veya harbi istemesi meselesi Almanyaya değil, kendisine aid bir iştir.»

Harp başlamadıkça önüne geçilebilir

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

vakit bırakılırsa, bir sureti tesviye bulmak imkânı hasıl olacaktır

Almanyaya avdet ettiğim zaman, Hitlerin Südet topraklarının derhal tesliminde ve Alman kıtaatı tarafından derhal işgalinde ısrar ettiğini görerek birdenbire hayret ettim.

Evvelce alınan tedbirlere binaen, bu hattı hareketi makul bulmadığımı söyleyeyim. Eğer bu hattı hareket, Çek hükümetinin validerini infaz ve mezkûr araziye terk hususunda Hitlerin duyduğu herhangi bir şüphe-den ileri geliyorsa İngiltere hükümeti namına Prag hükümetinin verdiği sözü garanti ediyorum ve bizim vadedimizin hiçbir tarafta istihdaf edilmiyeceğine eminim...

Eğer bir şeye yarayacağımı bilsem, Hitlerle üçüncü bir ziyarete bulunmakta katıyen tereddüd etmem. Fakat bu anda tavassut sahasında faydalı olacak fazla birşey yapacağımı ümid etmiyorum.»

Çambörleyn, İngilizlerin bu arada yapmağa mecbur oldukları birçok şeyler bulunduğunu, memleketin hava müdafaası, polis ve kara ordusu için gönüllülere muhtaç olduğunu söylemiş ve maamafih, bundan hiç kimsenin telâşa düşmemesi lâzım gel-

diğini ehemmiyetle kaydettikten sonra demiştir ki:

«Bu tedbirler, bu geçirdiğimiz anlarda her hükümetin tevessülüne mecbur olduğu tedbirlerdir. Fakat bunlar, ne harbe katıyen karar verdiğimizizi, ne de harbin katı olduğunu ifade etmez. Büyük ve kudretli komşusunun karşısında bulunan küçük millete sempatiğimiz ne olursa olsun, münhasıran bu küçük millet için Büyük Britanya imparatorluğunu kâmilten bir harbe sürükliyeceğiz. Eğer biz harbedeceksek, bu meseleden daha geniş meseleler için olabilir...

Enternasyonal ihtilâflar benim kâbusumdur. Eğer her hangi bir millet olursa olsun, dünyaya cebir ve kuvvetle hâkim olmağa karar verdiğine kani olursam, ona karşı mukavemetin lâzım geldiğine hükmederim. Hürriyete iman etmiş olan milletlerin böyle bir tahakküm altında yaşamaları, bir yaşayış değildir.»

Çambörleyn, bir harbe girişmeden evvel büyük davaların mevzuubahis olduğuna emin bulunmak lâzım geldiğini hatırlattıktan sonra, İngiliz milletini hâdiselere âzami sükûnetle intizara davet etmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Harp başlamadığı müddetçe onun önüne geçmek ümidi mevcuttur.»

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Tefrika No. 19

Yetimlerin menfaatine verilen bir müsamereye Refika hanımefendi misafirleri ve Leman gitmek üzere hazırlanıyorlardı. Cenân bunu fırsat telâki etti. Zira kocası da o gün akşama kadar bir işle meşgul olduğundan gelebileceğini söylemişti.

Otomobillerin taammümü sayesinde şimdi artık Pembenin köyüne gitmek pek kolay! Sabah çıkar, Akşam gene İzmir'e dönebilirdi. Başağrısını bahane ederek müsamerede bulunamayacağını ileri sürdü. Evde yalnız kalınca hemen giyinip sokağa fırladı. Bir otomobil tedarik etti ve yola çıktı.

Hava adamakıllı sıcaktı. Şimdi o, vaktile geçtiği bu yolları tamamen hatırlıyordu. Köye yaklaşıncı acı bir feryad kopardı. Hakikaten tam mânasile taş taş üstünde kalmamış. Kadrinin minimini sevimli evinden iz dahi yok... Ötede bembeyaz bir muhacir köyü belirmişti.

Genç kadın buradan âdeta kaçarcasına uzaklaştı. İlerideki yeni köye vardığı vakit, bunların Giridden gel-

miş Türkler olduklarını gördü. Bir faaliyetli gidiyor. Evlerin ortasında koskoca bir mektep yükseliyor...

Yerliye benziyen ve göz âşinalığıyla tanır gibi olduğu bir kadını farkediyordu. Köyde kaldıkları zaman zarfında her gün gazetelerini getiren arabacının karısı bu değil miydi?...

Hemen yanına yaklaştı: — Hanımciğim... Sen İbrahim ağanın karısı değil misin?

Köylü kadın kaşlarını çatıp baktı: — A... Ben de seni tanıdım, hanımciğim... Safa geldin... Hani Pembelerde misafir olmuştunuz...

Beyaz namaz bezile gözlerinin kenarında biriken yaş sildi.

Cenân, heyecanla: — Şimdi Kadri'ler nerede oturuyorlar? Bilmiyor musun?

Arabacının karısı mütereddid: — Vallahi söyleyemem... Hepimiz darma dağın olduk... Köy halâc pa-

mağ gibi atıldı... Ana baba günü... Kurtulan kurtuldu, ölen öldü... Bilemem ki, ne oldular... Siz, akraba mısı-

nız?

— Onun gibi bir şey... — Öyleyse korkarım, kuralarsanız fena haber alırsınız... Çünkü çok kişiler, çocuk hep öldüler... Kurtulan pek az... Ama, belki de ilerideki köylerin birine göçüp yerleşmişlerdir. O da olabilir.

— Onlara dair sonradan hiç bir şey duymadınız mı?

— Duymadım. Fakat belki hükümetta bilirler... Kaymakama sormalı... Muhtarlara haber göndersin.

Genç kadının konuşacak hali kalmamıştı. Ancak:

— Pekî! - Diyebildi.

İbrahim ağanın karısı:

— Öyleyse size yolu göstereyim! Kasaba uzak değildir... - Dedî. - Bizim kaymakam pek çok iyi adam... Ellinden gelen yardımı esirgemez...

Kaza merkezinin yerini tarif etti. Şoför de zaten biliyor.

Kaymakamlık makamında, gayet terbiyeli, genç bir adam Cenânı karşıladı:

— Buyrun, efendim...

Feridun beyin haremi, merak ettiği insanları anlatınca mülkiye memurunun kaşları çatıldı. Meyus bir sesle:

— Evet efendim... Biliyorum... Buralarda çok felâket oldu. Kadri de... — Öldü mü?

— Civarda bu adamın bir takım

kahramanlık maceraları anlatılır... Onun için aklımda kalmış... Heyhat...

— Hiç tereddüde mahal yok mu?

— Maatteessüf, hayır efendim... Ben şahsen buralıyım... O acı günleri bir bir yaşadım. Köy yangınından sonra ölümlerimizi toplamak üzere çalıştık. Ve o zaman işte, Kadrinin, karısının ve oğlunun cesedini bulduk, gömdük.

— Ne?... Karısı, çocukları da mı?

— Evet... Üç ölü!

Cenân, perişan bir halde kekeledi: — Fakat bir kızları da vardı.

— Evet efendim... Büyütmeleri için kendilerine teslim edilen bir yavru...

— O çocuk ne oldu?

— İzi belli değil.

Kadın acı bir feryad koparmaktan kendini alamadı. Halecanla:

— Ölmedi, değil mi?

— Hayır efendim, hayır... Biz, ev civarında üç cesed bulduk... Kızcağz da ölseydi tabii bulurduk... Onun izi yok...

Kaymakam, muhatapının telâşından bu kadının pek yakın olarak çocukla alâkasını hissetmişti. Fakat çok terbiyeli bir adam olduğundan düşüncesini belli etmedi.

Şerminin annesi âdeta baygınlıklar geçirerek:

— Kaybolmuş... Nasıl kaybolur?... Aranırsa muhakkak ki izi bulunur...

Değil mi?..

Erkeğin kalbinde bu acıya karşı büyük bir merhamet uyanarak kadını teselli etmek için:

— Herhalde bulunur... Fakat biraz güç olacak... Maamafih, size bir şey söyleyeyim... Bundan altı ay evvel, ben henüz buraya tayin edilmemiş-

tım; selefime İzmirden istiklâl madalyeli bir adam gelmiş; bir çocuk hakkında kendisiyle konuşmuş. Şermin isminde bir kızın Kaydını aratmış; bulmuş; nüfus kağıdını almış ve gitmiş. Bir daha görünmedi. Bahis şöylece kulağıma çalınmış. «Şermin» isminin garabeti...

Bu sözleri kalb çarpıntısıyla dinliyen Cenân, ümidle:

— Şermin!.. Benim aradığım çocuk... O halde pek kolay!... İstiklâl madalyeli adam çocuğu deruhde etmiş olacak... İsmi ve adresini de selefimiz bilir. Acaba kim?

Kaymakam, meysus bir eda ile:

— Vallahi hanımefendi, bu kızcağıza pek alâkadar olduğunuzu anlıyorum. Fakat siz memnun etmiyecek bir haber vereceğim!

— Ne gibi?

— Selefim hasta... Yarı yarıya ölü... DeFTERler de ise hiç bir kayıd yok...

— Yarı yarıya ölü diyorsunuz... Demek ölmemiş... Hastalığına rağmen, yalvarırsam bana herhalde meseleyi anlatır...

(Arkası var)

Kraliçe gibi bir kadın Gabriel Estre

Yıl 1572... Suasson civarında, Kövr şatosunda bir kız çocuğu dünyaya geldi. Bu çocuk, Allah, şeref ve kraldan başka bir şey tanımayan Antuan Estre'nin beşinci kızıydı. Kızının başucunda durdu, kaşlarını çattı:

— Bayan dedi, bu kızlar hiç te hoşuma gitmiyor. Kötü tohum kötü meyva verir!

Karısı gülümsedi. Yaman bir kadındı. Adı Fransuazdi. Burdezier ailesine mensuptu. Dünya umurunda değildi bu kadının... Ailesi Fransa krallığına tam yedi aşifte vermişti. Yedi aşifte yetiştiren aile Fransa hudutları içinde yoktu. Fransuaz Babur Burdezier de aşiftelikte ustaydı.

Gabriel Estre anasından örnek alarak yetişti. 16 yaşında iken 3 üncü Hanriye tanıtılar, krala peşkeş çektiler. 3 üncü Hanri kızı beğenmedi:

4 üncü Hanri

— Beyazsa karım da beyaz, zayıfsa karım da zayıf, bunu ne yapayım? dedi.

Hrkesin kendine göre bir zevki var demişler. Kral 3 üncü Hanrinin zevki de kendine göre bir zevki; yoksa tarihin tarif ettiği Gabriel Estre harikulade güzel kız. Pembe beyaz, sarışın, mavi gözlü; amma öyle parlak mavi gözlü ki, ışığını güneşten mi alıyor, yoksa güneşi mi ışıklandırıyor, kestirmek kolay değil... Vücudü usta bir heykeltıraş elinden çıkmış, kolları bir âlibe kolları kadar düzgün, göğsü sanki tunç, gerdanı mermer...

Kövr şatosuna ayak basan evvelâ Gabriele vuruluyor.

Bay Staney, Raul Givri, Logövil dükası, daha ne bileyim saymakla tükendir gibi değil, kızı her güren âşık oluyor... Amma kız hiç birine yüzvermiyor, gönülünü Bellögard dükası Roje Sen - Lariye kapırmış; Roje de akla hayale gelecek şövalyelerin en güzeli...

Bülbülün çektiği dili belâsıymış. Roje de dilini tutamıyor; bir gün 4 üncü Hanrinin çadırında zar oynarken:

— Haşmetli kralım diyor, dünya güzel bir metresim var. Henüz yirmi yaşında. Teni gülden pembe, kardan beyaz; uzun kirpikleri kıvrım kıvrım, dudakları yakutlardan örne...

4 üncü Hanri olgun bir yemişi koparmak istiyormuş gibi ellerini uzattı:

— Vay anam babam! diye haykırpıp yerinden fırladı; bu kız sahiden dünya güzeli be! Nerede oturuyor?

Harb bir âşk ikl... İşte 4 üncü Hanrinin hayatındaki zevki, gözü pek, yılmaz bir adamdı. Hücum etti miydi, göz koyduğu şehri kuşatır, dayanır, başarırdı.

İyi amma Gabriel kuşatılıp hücum edilerek ele geçirilir bir şehir değildi ki...

4 üncü Hanri sevdasını alaya aldı, maceraya lâkayd kaldı:

— O kadar çirkiniz ki, yüzünüze bile bakamıyorum! diyor.

Amma kızın yakınları 4 üncü Hanrinin aşkını alaya almadılar, Gabri-

eli teşvik etmeğe başladılar:

— Sen deli misin! diyorlardı. Bu fırsat her zaman ele geçmez. Hem sen ihya olursun, hem bizi ihya edersin.

Gabriel Estre güzel olduğu kadar da zeki bir kızı. Günlerden bir gün kendini 4 üncü Hanrinin kolları arasına attı...

4 üncü Hanri kör âşık. Gözleri bağlı, başı hummalı sanki Estreye kurban gelmişti. Amma kızı keyfine buyruk yaşıtmıyordu. Sözün tam mânasile metresinin belâlısı olmuştu. Çok kıskançtı, kıskançlık yüzünden Gabrieli çok hırpalıyordu... Amma şu söz çok meşhur ve çok doğrudur: «Kadının fendi, erkeği yendi» hele erkek körkörüne âşık olup kıskançlıktan kudurmuşsa dönerse, kadın o erkeği küçük parmağının ucunda daha iyi oynatır. 4 üncü Hanri de Gabrieli gözlüyor, kurnazlıklar yapıyor. umulmadık zamanlarda çıkageliyordu. Fakat ne yapsa nafi idi. Gabriel, Bellögard'la düşüp kalkıyor, Longövil ile görüşüyordu.

4 üncü Hanri şüphede idi, şüpheleniyordu, gelgelelim yakalayamıyordu. Ne zaman gelse Gabrieli yalnız buluyordu.

Kral bir taraftan Gabrieli daha sıkı göz hapsine alıyor, bir taraftan da rahat etmesi için çareler arıyordu. Nihayet kız da dalâvereden usandı, bir gün babasına:

— Beni Liankur asilzadesi Nikola Arnual ile evlendir!.. dedi.

Nikola asildi, çok zengindi, fakat çirkin, çarpık, biçimsiz bir adamdı.

4 üncü Hanri düğün haberini duyunca küplere bindi. Yemin etti:

— Düğün günü gelini alıp kaçacağım, kocasının yüzünü ancak ben istediğim zaman göreceğim, yani göremeyecek!

Fakat düğün günü 4 üncü Hanri Normandiyada Parm prensine karşı döğüşüyordu. Düğüne mâni olamadı. Düğünden sonra Nikola kraldan emir aldı:

— Karınla beraber Şoniye gel!

Kralın emrine karşı durulur mu? Kalkıp gitti. 4 üncü Hanri adamı orada bıraktı, Gabrieli alıp götürdü.

O günden sonra Gabriel Estre kralın resmen gözdesi oldu.

Kralın da artık içi rahattı ve seviyordu, delice seviyordu. Bir gün Manta gidiyor, oradan Şatadöne geçiyor, Klermona yürüyordu. Gabriel artık yanından ayrılmıyordu. Derdini Gabriele döktü, sıkıntısını Gabriele anlatıyor, Gabrielden akıl danışıyor, onu Gabriel teselli ediyordu.

25 Temmuz 1593 te Sen - Dönizde din değiştirdi. Katolik oldu. Paris halkı da memnundu. Dört sene mütemadi harplerden sonra sulhe kavuşuyordu.

Bu aralık Gabrielden bir çocuğu oldu; Sezar.

Bu çocuk dünyaya geldikten sonra Gabriel kraliçe olmağı kafasına koydu. Neden olmasın?.. Her merasime kral ile beraber iştirak ediyordu. Evlenmeleri pek tabii görülecekti... Bir hafta içinde kocasından boşandı, serbes kaldı.

4 üncü Hanri Sezarı kabul etti. Benim oğlumdur! dedi.

Gabriel Estre artık 4 üncü Hanrinin yalnız kalbine değil, işlerine de hâkim olmağa başlamıştı. İspanyaya karşı harp açılması, Frans - Kontenin zaptedilmesini o istemişti. 4 üncü Hanri bu harbi kaybetti, en değerli askerleri bu harpte öldü. Buna mukabil Gabriel ona bir kız doğurdu. Katorin - Hanriyet... Çocuğa büyük merasimle Ruanda isim kondu.

Kral artık Gabriele resmen karısı imiş gibi muamele ediyordu. Paris gece gündüz bayram yapıyordu. Kral ile sevgilisi başbaşa yaşıyordu.

İspanyolların Amyensi zaptetmeleri bayrama nihayet verildi. Gabriel, kral ile beraber harbe gitti. Amyensi geri aldılar. Gabriele düşes ünvanı verildi. Luvr sarayına merbut bir

dairede yaşıyor, geceleri kraliçelerin odasında yatıyordu. Nüfuzu artıktı, artmıştı. Artık onun rızası olmadan hiç bir şey yapılmıyordu.

4 üncü Hanri karar verdi: Gabriel Estre ile evlenecekti.

Düğün için her şey hazırlandı. Eşyalar yapıldı. Elbiseler dikildi. 1599 dayız. Kralın rahibi Bonna dedi ki:

— Müstakbel kraliçe Parise gidip alenen günahlarını çıkartmalıdır.

Gabriel Estre Pariste 4 üncü Hanrinin dostlarından Zametin konağına yerleşti. O gece şerefine verilen ziyafette sancılandı. Gebeydi. Çocuk ölü doğdu. Ertesi gün de Gabriel Estre hayata gözlerini yumdu.

Bu ölüm şüpheli bir ölümdü. Toskanya büyük dükası tarafından zehirlendi diyenler çok oldu. Filvaki 4 üncü Hanriye Toskanya büyük dü-

Gabriel Estre

kasının yeğeni Floransa prensesi Mari Medisisi vermek istiyorlardı. Hanri reddedince Gabrieli öbür dünyaya gönderip Mariyi 4 üncü Hanriye verdiler.

Selâmi Sedes

Sivas cer atölyesi

1940 senesinde inşaat biterek faaliyete geçecek

Sivas (Akşam) — Şehrimizde istasyon civarında Devlet Demiryolları tarafından kurulmakta olan büyük cer atölyesi inşaatı hızla devam ediyor. Atölyenin makineleri gelmek üzeredir. 1940 senesinde atölyede inşaat ve montaj biterek çalışmağa başlanacaktır.

Atölye, Devlet Demiryollarının bütün makinelerini tamir edecek, vagon ihtiyacını da karşılayacak, ve senede 400 vagon yapmak kudretinde olacaktır.

Atölye civarında mağaza ve memur apartmanlarının inşaatı sona ermek üzeredir. Ayrıca atölye civarında 420 ameal evi de yaptırılacaktır.

Diyarbakır borsasında hararetli muameleler

Diyarbakır (Akşam) — Ticaret ve zahire borsasında muameleler çok hararetli bir devreye girmiştir. Zahire pazarında buğdayın kilosu 3,50, arpa 3,18, nohut 4,65 kuruş üzerinden muamele görmektedir. Buğday ve arpanın müşterisi fazladır. Günde yüz bin kiloya yakın buğday ve elli bin kilo arpa gelmekte ve hepsi de satılmaktadır. Buğdaylardan fabrikalara ayrılan kısmından maadasi Mersin ve İzmir sevkedilmektedir. Ticaret pazarında erimiş yağın kilosu 74, taze badem 97,50, kire 20,50, mazi 12,50 kuruş üzerinden muamele görmektedir. Yağlarımızın alıcısı pek çoktur. Günde pazarda beş bin kilo yağ alınıp satılıyor. Bazı günler bu miktarın iki üç misli satış vukubulmaktadır. Borsa encümeni âzaları istifa etmişlerdir. Yeni âza intihabatı 3 birinciteşrin tarihinde yapılacaktır.

Ankara mektupları

Meclis yeni ictima yılına yüklü ruzname ile girecek

Encümenlerde 73 kanun lâyihası, 16 kanun teklifi, 61 tezkere vardır. Yeniden mühim bazı lâyhalar da meclise sevkedilecektir

Ankara (Hususi muhabirimizden) — Büyük Millet Meclisi ikinciteşrinin birinde dördüncü ve son ictima yılına girecektir. Gecen üçüncü ictima yılında 272 kanun, 4 tefsir çıkaran ve ayrıca 48 takrir müzakere eden Büyük Millet Meclisinin; öntümüzdeki ictima yılında, evvelki yıllarda olduğu gibi, hummalı bir faaliyete sahne olacağına şüphe yoktur.

Bugün meclis encümenlerinde geçen ictima devrelerinden kalmış 73 kadar kanun lâyihası, 16 kanun teklifi, 6 takrir ve çoğu tefsir talebini havi olmak üzere muhtelif meselelere ait 61 tezkere vardır. Bunlardan kanun lâyhaları ile kanun tekliflerinin adları ve hangi encümenlerin ruznamesinde bulundukları aşağıda gösterilmiştir:

Adliye encümeni ruznamesinde bulunan lâyhalar

Köy kanununun 13 üncü maddesine ek kanun lâyihası; gezici tapu sicil memurları ihdası hakkında kanun lâyihası; deniz ticaret kanununun 1472 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası; umumî mahkemeler ve karar hâkimleri ve müstantikler ile umumî ve hususî kaza salâhiyetini haiz makamlar arasındaki ihtilâfın halli hakkındaki kanun değiştirilen kanun lâyihası; adliye müntesiplerinin izinleri ile vazifeden ayrıma ve devamları hakkında kanun lâyihası, devletin hazinesi aleyhine verilip katleşen ilâmların icrasına dair kanun lâyihası; ipek böcekçiliği işleri, ipek böceği tohumu yetiştirilmesi, muayene ve satılması hakkında kanun lâyihası; hukuk usulî muhakemeleri kanununun 569 uncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası; icra vekli heyeti kararile tayin olunacak yerlerde tatbik olunmak üzere ceza mahkemeleri usulü kanununa müzeyyel kanun lâyihası; imar kanununun 9 uncu ve 229 sayılı belediye ve yapı ve yollar kanununun 8 inci maddeleri hükümlerinden mazbut vakıfların mülkiyeti hususiyeye kaidelerine tâbi gayrimenkullerin istisnasına dair kanun lâyihası; köy kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve mezkûr kanuna yeni hükümler eklenmesine dair kanun lâyihası; köy kanununun 16 nci maddesini değiştiren 2491 sayılı kanunun birinci maddesi ile köy kanununun 44 üncü maddesinin beşinci fıkrasının kaldırılmasına ve bu kanuna yeniden bazı hükümler eklenmesine dair kanun lâyihası; küçük sanatlar kanunu lâyihası; nüfus deneme yazım kanunu lâyihası; on sene içinde sahibi çıkmayan depozito akçelerinin mahallî belediyelerine tevdi hakkındaki kanun lâyihası; altın, plâtin ve gümüşten yapılan her nevi eşyaya damga vurulması mecburiyetine dair kanun lâyihası, adil evrakın posta idaresi vasıtasile tebliğine dair kanun lâyihası.

Kanun teklifleri

Doktor Fuad Uymayın (Kırklareli) çocukların umumî sinemalara girmelerinin yasak edilmesi ve köylerde yardım cemiyetleri vücutte getirilmesi hakkındaki teklifleri; Hakkı Tarık Usun (Giresun) icra ve iflâs kanununun 258 inci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi; merhum Sabri Toprak (Manisa) millî Türk dili yerine yabancı dil kullananların cezalandırılması hakkındaki kanun teklifi.

Bütçe encümeni ruznamesi lâyihası

Şûrayı Devlet kanunu lâyihası; devlete ait matbaaların birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası; kaçakçılıktan başka inhisar suçlarından doğan para cezalarından vazgeçilmesi için verilmesine dair kanun lâyihası; devlet memurları aylıklarının tev-

hid ve teadülüne dair kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun lâyihası; ecnebi memleketlerde hizmet etmekte olan memur ve müstahdemlerin maaş, ücret ve tahsisatlarının tediye sureti hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası; maaşatın tevhid ve teadülüne dair olan 1425 sayılı kanuna bağlı 2 sayılı cetveldeki Millî Müdafaa Vekâleti kara kısmı muallimlerinin miktar ve maaşları derecelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası; Arazi vergisi kanunun ikinci maddesine bir fıkra eklenilmesine dair kanun lâyihası; mübadele ve tefviz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun lâyihası; askeri ve mülki tekaüd kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası, orduda çalışacak 12 yaşından yukarı hayvanların köylü ve yetiştiriciye satılması hakkında kanun lâyihası; askeri fabrikalar tekaüd ve muavenet sandığı hakkında kanun lâyihası, askeri ve mülki tekaüd kanununun 14 üncü maddesinin son fıkrasının tadiline dair kanun lâyihası; Devlet Demiryolları ve limanları işletme idaresi hesaplarında kayıtlı 1929 yılı sonuna kadar olan muamelâtın doğan bir kısım borçların ne suretle terkin edileceğine dair kanun lâyihası; Hariciye Vekâleti teşkilâtına ek kanun lâyihası.

Kanun teklifleri

General Naci Eldenizin (Seyhan) şehid kurmay albay Süleyman Fethinin kardeşi Fatma Safiye Gelgule vatan hizmetleri tertibinden maaş tahsisli; Mithat Aydın (Trabzon) askeri ve mülki tekaüd kanununun 46 ncı maddesinin tadili; Büyük Millet Meclisi memurlarının teşkilâtı, Kâzım Süvek Tekinin (Diyarbakır) askeri ve mülki tekaüd kanununun 62 nci maddesine bir fıkra eklenilmesine hakkındaki kanun teklifleri.

Dahiliye encümeni ruznamesinde bulunan lâyhalar

Eyer, semer ve hayvan koşumlarının tevhidı hakkında kanun lâyihası; Dahiliye Vekâleti vilâyet teşkilâtı ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası; nüfus kanunu lâyihası; polis vazife ve salâhiyet kanununa dair kanun lâyihası; arazi vergisi hakkındaki 1833 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası; Yangınbas (İtfaiye) kanun lâyihası; yollarda seyrüseferin tanzimi ve yolların muhafazasının temini hakkında kanun lâyihası.

Teklifler

Hakkı Kılıçoğlu (Muş) müftü adının basımamlağa çevrilmesi hakkındaki kanun teklifi.

İktisad encümeni ruznamesi lâyihası

Memleketten çıkacak veya memlekete girecek üretme vasıtalarının yasak edilmesi ve yasakların yabancı memleketlerin yasak maddeleriyle değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası; Türkiye - Almanya ticaret mukavelesine müzeyyel itilâfın tasdikine dair kanun lâyihası; sanayi kontrolüne dair kanun lâyihası; Türkiye ve Almanya arasındaki mübadele ve tediye müteallik olup 30 ağustos 1937 tarihinde imzalanmış olan anlaşmanın tasdikine dair kanun lâyihası; vasıtasız vergiler kanunu, arttırma ve eksiltme kanunu lâyihası.

Teklifler

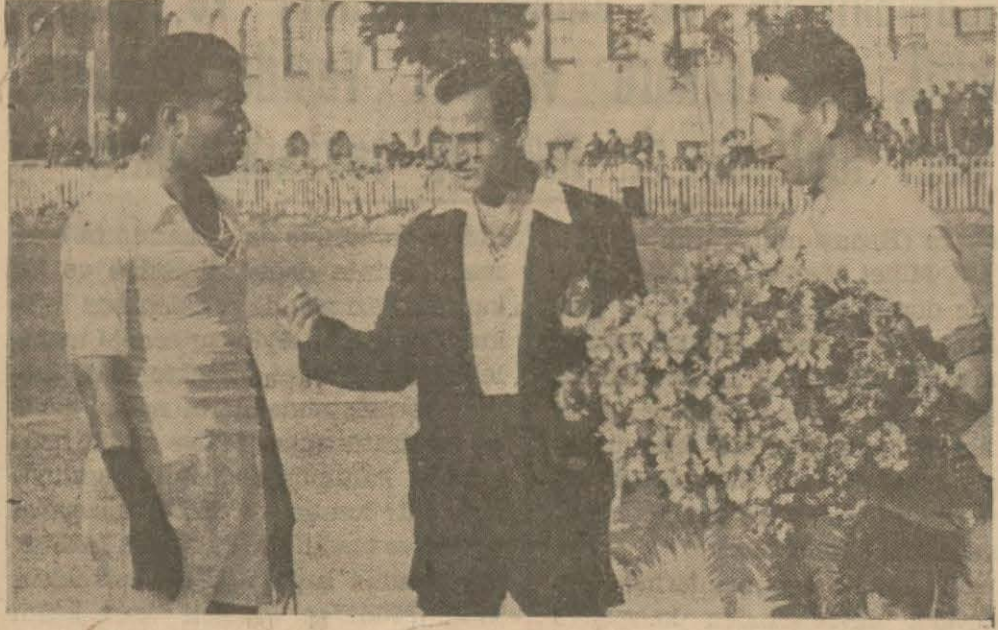
Mecdi Boysanın (Edirne) Köylerin ve hükmi şahsiyetlerin ihtiyaçları için dışarıdan getirilecek radyolarla yedek parçalarının vergi ve resimlerden muafiyeti hakkındaki kanun teklifi; merhum Mustafa Ünsayın iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetleri

(Devamı 10 uncu sahifede)

AKŞAM

Lig maçları başlarken

Her sene tazelenen hakem derdi

Bir maçtan evvel hakem oyunculara talimat verirken

Lig maçları başlarken eski senelerin hatıralarını zihnimize canlandırmaya çalıştık. Bilmeyiz kaç senedir mevsim başında hep aynı vaziyetler karşısında kalırız. Mevsim başında ağızdan ağıza dedikodular, gazete sayfelerinde tahminler, yazılar, tenkidler, beyanatlar birbirini kovalar. Her kafadan bir düşünce doğar. Mütalâalar yürütülür. Klüpler uyuşmaz. Mıntaka ile stadyomlar arasında bir türlü anlaşma temin edilemez. Büyük klüpler (!) küçük klüpler (!) cepheleri faaliyete geçer.

Nihayet buna çare bulunur. Muvakkaten olsa da gene bir tarzı hal ile işe girilir. Bütün bu hay huy içinde gıya partiyi kazananlar memnun, kaybedenler de bir sene sonra için hazırlığa başlarlar.

1923 senesindenberi 15 senedir (!) futbol lig müsabakaları hikâyeleri böyle devam eder.

Bu sene de böyle oldu: Büyük klüpler bir tarafa ayrılmak istediler. Milli kümenin devamını istediler. Lig maçlarının iki devreli olmasına razı olmadılar.

On beş senedir olduğu gibi yazıldı, çizildi. On beş senedir olduğu gibi, nihayet bir taraf partiyi kazandı. Yani iki devreli lig maçları isteyen taraf arzusuna nail oldu. Şimdi lig maçlarına başlanıyor.

Her lig maçından evvel yapılması mutad merasim geçenlerde tamamlandı. Klüp murahhasları alâkadar spor makamlarının huzurunda toplandılar. Kuralar çekildi. Maçların

fikstürü yapıldı. Paraların taksimi şekli görüldü. Daha ziyade idarî olan bu taraflara dokunmadan, maçların can noktası telâkî edilen hakem meselesine temas edeceğiz.

Evvelki senelerin verdiği fena neticelerden ibret alınarak, hakemlerin intihabı gene klüplere terkedilmiştir. İşte maçların tadını bozacak bir karar...

Maçlarda hakemleri intihap hakkını klüplere vermekle çok yanlış düşünülmüştür. Bu intihap, dünyanın her tarafında olduğu gibi, hakem komitesinin hakkıdır ve ona verilmelidir. İstanbul hakem komitesi başkanı son zamanlarda B. Nüzhet Abbas idi.

Eğer başkan vazifesine devam etmiyorsa derhal lig maçları başlama-dan yenisini intihap etmek lâzımdır. Eğer hakem işini klüplere terkederek, şu vaziyetlerin devamına şahid olacağız:

Klüpler kendilerine bırakılan hakem intihabında, eskiden olduğu gibi, yüzde doksan uyuşamazlar. O zaman hakemi ajanlık seçer ve klüpler de ister istemez bu hakemi kabul ederler.

Dünyanın hiçbir tarafında böyle bir usul yoktur. Mademki en son hak ajanlığa veriliyor. Neden doğrudan doğruya hakemleri ajanlık veya hakem komitesi seçmesin? Maçın hakemini intihap hakkı, klüplere vermek usulü kalkmadıkça, hakemlerin otoriter olması imkânsızdır.

Klüplere hakem intihabı hakkını vermek, mahkeme suçlarına, hâkimlerini seçmek usulünü ihdas etmekle müsavi değil midir?

★★★

Akdeniz tenis turnuası

Millî tenis takımı Atinaya gidiyor

Yunan tenis federasyonu tarafından tertip edilen ve her sene Atina'da tekrar edilen (Akdeniz kupası) tenis maçları önümüzdeki ay içinde Atina'da tekrarlanacaktır.

Bu müsabaka için Yunan federasyonu tarafından Türk tenisçilerine yapılan davet, Türk tenis federasyonu tarafından kabul edilmiş ve bu müsabakalarda Türkiye'yi temsil etmek için Suad, Vedat Abud ve bayan Grodeski seçilmiştir.

Türk millî tenis takımı ismi altında hareket edecek tenisçilerimiz önümüzdeki cuma günü Romanya vapuruna Atinaya gideceklerdir.

Bu turneye Balkan milletlerinin hepsi iştirak etmektedir.

Arsenal İsviçre millî takımını yendi

İrlanda millî takımı ile karşılaşmak üzere İrlandaya giden İsviçre millî futbol takımı, İrlandadan avdetinde Londraya uğramış ve Arsenal futbol takımı ile hususî mahiyette bir maç yapmıştır. Çok sıkı bir şekilde devam eden müsabaka nihayetinde ilk devreyi 1-2 mağlûp bitiren İngiliz profesyonelleri ikinci devrede harikulâde bir oyun tutturarak meşhur solacıları Bostin vasıtasıyla üst üste iki gol yapmış ve 2-3 galip gelmek suretileri İsviçre millî takımını mağlûp etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Boks maçları

Yorgo ile Kiryako karşılaşacak

Mütareke senelerinin en revaçta sporlarından olan boks, maalesef son zamanlarda alâkasızlık yüzünden sönmeye yüz tutmuş vaziyettedir.

Muhtelif suretle, bazı meraklıların birbirlerine meydan okuması ile yapılan karşılaşmaların teknik bir kıymeti olmadığı tabiidir. Daha fazla amatörler arasında tatbik edilen bu usul, Boks federasyonunun bu spora karşı muannid bir ısrarla tatbik etmek istediği alâkasızlık yüzünden, yavaş yavaş spor çerçevesi içinden silinmeğe mahkûm bir hale girmiştir.

Amatör boksörlerimiz arasında usul ve nizâmı dairesinde bir karşılaşma yapılamazken profesyonel boksörler muhtelif vesilelerle birbirleriyle karşılaşmak imkânını buluyorlar.

Bu cümleden olarak memleketimizin tanınmış boksörlerinden Kiryako ile Yorgo arasında bir maç tertip edildiğini haber aldık.

Bu mühim karşılaşma, 4 birinci-teşrin salı akşamı Taksim stadında yapılacak ve bu maçtan ayrı olarak muhtelif çifler arasında hususî müsabakalar icra edilecektir.

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

Evvelce hakem kursuna devam ederek imtihan neticesi alınmayanlarla yeniden hakem kursuna devam etmek arzu edenlerin 29/9/1938 perşembe akşamı saat 18 de Bölge merkezine gelmeleri lüzumu tebliğ olunur.

Belçika 6 sınıfı silâh altına çağırdı. Londrada sığınaklar yapılıyor

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

ra ve Nezaretlere tayyare dafi topları konulmuştur.

Londra 27 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin bir tebliğine göre, harp takdirinde ordu ve hava kuvvetleri nezdindeki gayri muharip vazifeleri görmek üzere bir kadın teşkilâtı vücade getirilmiştir.

Sovyet Rusya yardımı hazır

Berlin 27 (A.A.) — Prag radyosu, Sovyet Hariciye Komiseri Litvinofun aşağıdaki deklârasyonunu neşretmektedir:

«İngiltere ve Fransa, Çekoslovakya yardımılarını vadettiler. Binaenaleyh bunun üzerine Sovyet Rusya da Çekoslovakya'ya karşı olan bütün ittifak taahhütlerini ifaya hazırdır. İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği arasında sıkı bir askerî teşriki mesal şartları tesbit edilmiş bulunuyor. Sovyet hükûmeti derhal bu hususta müzakerelere girişmeğe âmadedir.»

İngiltere kralının hitabesi

Londra 27 — İngiltere kralının halka bir hitabesi neşredilmiştir. Kral hitabesinde diyor ki:

«Gayet nazik bir zamanda bulunduğumuzu biliyorum. Liderlerime büyük emniyetim vardır. Allahın inayetiyle önlerindeki büyük meselenin sulhen tevsiyesine bir çare bulacaklarını ümid ediyorum.»

Londra 27 — İngiliz kraliçesi Elizabeth bugün Kuin Elizabeth vapurunun denize indirilmesi merasimine riyaset etmiştir. Kraliçe merasimde bulunan binlerce halka hitaben, kralın bir mesajını okumuştur. Bu mesajda ezcümle deniliyor ki:

«— Memleketimizi ve bilhassa Avrupa âfakını kaplıyan kara bulutlar karşısında yese düşmeyin, vaziyetin vahameti kaşısında şaşırarak, İngiliz milletinin şırası değildir. Sükûn ve kararınıza ve şeffaflarınıza itimadınızı muhafaza ediniz.»

Alman motörlü kıtaati nereye gidiyor?

Berlin 27 (A.A.) — Bugün Berlin sokaklarından garpten gelen ve cenubu şarkı istikametinde giden mühim motörlü kıtaat geçmiştir. Bu geçiş, iki saatten fazla sürmüştür.

Prag karanlık

Prag 27 (A.A.) — Prag mütemadilen hava müdafaa hazırlıkları yapmaktadır. Şehrin etrafındaki sirtlara bataryeler ve toplar yerleştirilmiştir. Akşam sokaklarda zifiri bir karanlık vardır. Devriyeler pencerelerden ışık sızmasına, arabalarda fener yakılmamasına nezaret etmektedirler.

Birkaç hava meydanı hareketle hazır bir halde bulundurulmuş avcı tayyareleri ile doludur. Projektörler arada sırada havayı aydınlatmaktadır. Bütün doktorlar ve tıbbi talebesi seferber edilmiştir. Halk sükûnetini muhafaza ve disipline tamamilen riayet etmektedir.

Londra 27 — İngilterenin Prag sefareti Pragda bulunan İngiliz tebaasına derhal Pragtan çıkmalarını ve Pragda kalırlarsa kendilerine yardım edilemeyeceğini bildirmiştir.

İngiltere ve Fransaya harb levazımını Amerika mı verecek?

Vaşington 27 (A.A.) — Hükûmetle ve askerî komisyonla yakından teması olan demokrat Senatör Logan bu sabah yaptığı beyanatta, bir Avrupa harbi vukuunda bitaraflık kanunlarının iptali ile İngiltere ve Fransaya lüzumlu olan bütün harp levazımının Amerikadan satın alınmasına imkân verecek bir politika tatbikini isteyeceğini bildirmiştir.

Senatör, böyle bir harpte Amerika için bitaraflık mevzuubahsolmıyacağını söylemiştir.

Çekoslovakya'da iase nezareti

Prag 27 (A.A.) — Röyter ajansı muhabirinden: Çekoslovak hükûmeti, ahâlinin ve ordunun iasesini temin işi ile meşgul olacak yeni bir nezaret ihdas etmiştir.

Millî müdafaaıyî âlakadar eden mühim sanayide çalışan amelenin mecburi hizmetleri hakkında bir kararname isdar edilmiştir.

Prag 27 (A.A.) — İtalyan, Alman ve Amerikan sefarethaneleri memurlarının zevceleri ile çocukları Pragi terketmişlerdir, fakat bu sefarethanelelerin elçileri ile memurları yerlerinde kalmışlardır.

Fransız gazeteleri hacimlerini küçültüyorlar

Paris 27 (A.A.) — Fransız gazeteleri vakayî dolayısıyla bugün azamî altışar sahife olarak çıkmaya karar vermişlerdir.

Paris 27 — Paristeki sivil halkın vilâyetlere gitmesi için trenler fazlaştırmış, vesait temin edilmiştir.

Fransız Kabinesinin toplantısı

Paris 27 (A.A.) — Kabine saat 10 da Elyse sarayında toplanmıştır. Celse saat 11,45 te nihayet bulmuştur. Toplantıdan sonra matbuata aşağıdaki tebliğ okunmuştur:

«Başvekil Daladier, Londra görüşmeleri ve beynelmîl vaziyetin heyetli umumiyesi hakkında izahat vermiştir.

Sihhiye Nazırı Bucart, askere gidenlerin alleleri tarafından yapılan nakdî yardım taleplerinin süratle tedkiki için verdiği talimattan meclisi haberdar etmiştir.

Paris 27 (A.A.) — Elyse sarayında yapılan nazırlar toplantısı, takriben iki saat sürmüştür. Toplantının büyük bir kısmı Daladier tarafından verilen izahata tahsis edilmiştir.

Toplantıdan sonra hükûmet erkânı Başvekilin takdire şayan sarahat ve katiyetle vaziyeti anlattığını beyan etmişlerdir. Nazırlar tarafından ittifakla tasvip edilen bu izahatı müteakip kısa bir müzakere yapılmış, vaziyet ve bilhassa tahliye edilen ahaliye yapılacak yardım dolayısıyla alınan tedbirler tedkik edilmiştir.

İçtimadan sonra nazırlar arasında hiçbir veçhile parlâmentonun içtimaa davet edilmesi mevzuubahis olmadığı temin edilmekte idi.

Fransada mukaddes birlik

Paris 27 — Belediye meclisi reisi bugün Belediye meclisindeki reisi ziyâsi partiler mümessillerini davet ederek harp ihtimali karşısında, siyasî fırkaların 1914 senesinde olduğu gibi, Mukaddes birlik tesis etmelerini talep etmiştir.

Polonya - Çekoslovakya müzakeresi

Prag 27 (A.A.) — Çekoslovakya hükûmeti, Polonya - Çekoslovakya müzakerelerini ıslah için dostane bir hal çaresi bulmak üzere Polonya hükûmeti ile temasa girmiştir.

Çekoslovakya yardım bekliyor

Londra 27 (A.A.) — Çekoslovakyanın Londra sefiri Mazarik tarafından geçen pazar günü lord Halifaks'a tevdi edilmiş olan bir notada, Çekoslovak hükûmetinin şimdiki şekillerle Hitlerin taleplerini kabul etmek imkânını görmediği bildirilmekte ve şöyle denilmekte idi:

«Bu yeni ve gaddarane talepler karşısında hükûmetim en büyük mukavemeti göstermek mecburiyetinde kalacaktır. Biz de böyle yapacağız. Allah bize yardım etsin.»

Daha ileride notada Çekoslovakyanın iki büyük demokrasinin yardımını beklemekte olduğu kaydedilmektedir.

Belçikada askerî hazırlıklar ilerliyor

Brüksel 27 (A.A.) — Bugün öğle-yin fevkalâde toplantı yapan Belçika Kabinesi, saat 14 de dağılmıştır. Toplantıdan sonra aşağıdaki tebliğ neşrolunmuştur:

«Hükûmet, evvelce alınmış olan askerî ihtiyat tedbirlerini tamamlamayağa karar vermiştir. Ordunun takviyesi emrolunmuştur. Bu kararın yegâne saiki emniyet ve sulh arzusudur.

Hükûmet aynı zamanda vaziyetin zarurî kıldığı bir takım ekonomik meseleleri de tedkik etmiştir.

Kabine, cuma günü tekrar toplanacaktır.

Brüksel 27 (A.A.) — Ciheti aske-riye, Brükseldeki bütün otobüslere vaziyet etmiştir.

Danimarkada hazırlık

Kopenhag 27 (A.A.) — Danimarka bahriye ve sahil müdafaaı efradından terhisleri zamanı gelenler, şim-

dilik silâh altında ipka edileceklerdir.

Hollanda hazırlanıyor

Lâhey 27 (A.A.) — Enternasyonal vaziyet dolayısıyla Hollanda hükûmeti hudud kıtaatının takviyesine karar vermiştir.

Silâh altında bulunan kıtaat, harb hali vaziyetine getirilmiştir.

Sir Wilson döndü

Londra 27 (A.A.) — Almanya'dan dönen Sir Vilson, gazetecilere beyanında, Hitlerle çok mühim bir mülâkat yaptığını ve hemen bu mülâkat hakkında Başvekil ile izahat vereceğini tayyareden inerken söylemiştir.

Sir Vilson, saat 17 de Başvekilâte gelmiştir. Millî Müdafaa Nazırı İnskip ile Dahiliye Nazırı Samuel Hoare de orada bulunuyorlardı.

B. Ruzveltin mesajının akisleri

Buenos Aires 27 (A.A.) — Reisl-cümhur Ortiz, Hitlerle ve Benese bir mesaj göndererek Arjantin'in, Roosevelt'in mesajını tasvip ettiğini bildirmiştir.

Riyô dö Janeyro 27 (A.A.) — Reisl-cümhur B. Vargas, Birleşik Amerika Reisl-cümhuru B. Roosevelt'e bir telgraf göndererek «Sulh lehindeki heyecanlı davetinden» dolayı kendisini tebrik etmiştir.

İngiliz Başvekilinin beyanati

Londra 27 (A.A.) — B. Çambörleyn, dün akşam matbuata aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Hitlerin nutkunu okudum. Sulhu kurtarmak için sarfettiğim gayretlere yaptığım telmihlerden dolayı mütehasis oldum. Bu gayretlerime devam edeceğim. Çünkü harbi istemiyen Avrupa milletlerinin üzerinde gayet geniş bir şekilde itilâf edilerek halledilen bir mesele yüzünden kanlı bir kavgaya girişmelerini hiçbir mantık kabul etmez.

Hitlerin, yapılan vadin yerine getirileceğine inanmadığını anlaşıyor. Halbuki bu vade doğrudan doğruya Alman hükûmetine değil, aynı zamanda İngiliz ve Fransız hükûmetlerine de yapılmıştır. Bu vadin sadakatla ve tamamilen yerine getirilmesinden kendimizi manen mesul addettiğimizi söyleyebilirim.

Alman hükûmeti, devir şartlarının kuvvetle değil, müzakere yolu ile halledilmesini kabul ettiği takdirde bu vadin makul bir şekilde mümkün olan en kısa bir zamanda yerine getirilebileceğini taahhüd etmeğe hazırız. Alman devlet reisinin bu teklifi reddetmeyeceğini kuvvetle ümid ediyorum. Bu teklif Almanyada kabul edildiği zaman hâkim olan dostluk zihniyeti yapılmıştır. Eğer kabul edilirse kan dökülmesine mahal kalmadan Südet Almanlarının Almanya ile birleşmeleri hususunda Almanya tarafından izhar edilen arzu yerine getirilmiş olacaktır.»

Berlin mahafilinin mütalâası

Berlin 27 (A.A.) — Röyter ajansının muhabiri bildiriyor:

Resmî ve siyasî Alman mahfilleri bu sabah Çambörleyn tarafından yapılan beyanati büyük bir teheyhülle karşılamışlardır.

Bu mahfillere göre, asıl mesele Almanyanın muhtıra da tesbit edilen haddi birkaç gün uzatmasına imkân olup olmadığını tayin etmektir.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Maçka, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Kuruca caddesinde A. Galapulo, Beyoğlu: Galatasaray, Posta sokağında Garhi, Galata: Topçular caddesinde Hidayet, Kasımpaşa: Vassıf, Hasköy: Halıcıoğlu, Barbut, Eminönü: Beşir Kemal, Fatih: İsmail Hakkı, Karagörmük: Ali Kemal, Bakırköy: Hilâl Sarıyer: Asaf, Aksaray: Cerrahpaşa Şeref, Beşiktaş: Halit, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumkapı: Asadoryan, Küçükpazar: Hasan Hülsü, Samatya: Kocamustafapaşa Rıdvan, Alevdar: Çemberlitaşı Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Söğütöğüşmede Hülsü Osman, Üsküdar: Ahmedîye, Heybellada: Thomas, Büyükdada: Halk.

Her gece açık eczaneler: Yeniköy, Emirgan, Rumelhisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabağçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

— Azizim, darılma amma son derece maymun iştihali bir adamsın... Bundan bir sene evvel bana geldin. «Aman kardeşim, dedim, sen zevkine çok itimad ettiğin bir mimarın. Bana fevkalâde güzel bir ev yapacaksın. Çünkü artık evlenmeğe karar verdim. Yapacağın ev benim müstakbel yuvam olacak.» Ben de senin bu sözlerin üzerine pek sevindim. Paçalarını sıvadım. Bütün mimarlık kabiliyetimi göstererek sana bu evi yaptım. Kendimi medhetmek gibi olmasın. Fakat kim görse, bu evi son derece beğeniyor. Ev beteli beş ay oldu. Ben senin evleneceğini, bir yuva kuracağını beklerken şimdi uğrunda bu kadar para, bu kadar emek sarf ettiğimiz bu evi satıp seyahate çıkmak istiyorsun. Kırk yaşına geldin. Hâlâ serserilikten vazgeçmedin. Paran pulun var. Neden evlenmiyorsun bilmem ki...

Orhan bir divana uzanmış, elindeki ince bir kordonu çeviriyor, arkadaşları mimar Şevketi dinlemiyordu bile...

Fakat Şevketin de hakkı vardı. Orhanın hayatı seyahatler, maceralarla geçiyordu. Arkadaşları onun otuz beşi geçtikten sonra uslanacağını tahmin ederlerken o bütünü çığırından çıkıyordu.

Bir sene evvel bu köşkü yaptırtırken herkes artık Orhanın o bitip tükenmez seyahatlerden vazgeçeceğini, bundan sonra sakın bir hayat geçireceğini, hattâ evleneceğini tahmin etmişti. Halbuki işte şimdi Orhan o güzel evi fiân satıp tekrar maceralar peşine koşmağa hazırlanıyordu.

Mimar Şevket arkadaşları Orhana daha birçok şeyler söyleyecekti. Bir aralık içeriye Orhanın hem bahçevanlığını yapan, hem de sokak işlerini gören «Ahmed baba» girdi.

Orhan sordu:
— Ne var Ahmed baba?..
Ahmed baba:
— İki kadın gelmiş, dedi, evi görmek istiyorlarmış...

— İyi ya... Sen evi gezdiriver...
Biraz sonra iki arkadaş bir takım ayak sesleri işittiler. Şevket:
— Galiba evi geziyorlar... dedi.
Orhan yerinden kalktı:
— Acaba nasıl insanlar?... diyerek odanın kapısından başını uzattı. Evi gezenlerden biri ihtiyar bir kadındı, öteki civil civil öten, esmer, simsiyah gözlü bir genç kızdı.

Orhan içeriye çekilerek:
— Bizim evin müşterilerinden biri fevkalâde güzel bir genç kızdı... dedi. Arkadaşının her sözünü tenkid etmekten zevk duyan mimar Şevket:
— Güzelse sana ne?... dedi, evlenecek misin? Nişanlanacak mısın?
Orhan arkadaşile eğlendi:
— Ne kızyorsun yahu. Hem belki evleneceğim... Sonra bilmez.misin güzele bakmak sevapmış!...

Disarıdan genç kızın civil civil sesini işitiyordu:
— Aman ne güzel ev değil mi ane?... Fevkalâde... Fevkalâde... Opet filimlerinde yeni evlilerin balaylarını geçirdikleri köşklere benziyor. Anne şu merdivenden güzelliğine bak.

Genç kızın annesi cevap veriyordu:
— Gördüm kızım gördüm... Fevkalâde güzel ev... Fakat zannedirim çok pahalı olacak, bizim kesemize elvermiyecek...

— Ev değil, kuş kafesi, kuş kafesi... Ah anneciğim, şöyle bir evde oturmasını ne kadar isterdim...

Şevketle Orhan mutfakın yanındaki odada oturuyorlardı. Bu esnada genç kızla annesi mutfakı geziyorlardı. İki arkadaşın bulundukları oda biraz çıkıntılı idi. Bu çıkıntidan mutfak adam akıllı gözükiyordu. Açık pencerelerden mutfaktaki genç kızın sözleri de işitiyordu.

— Anne... Rica ederim şu mutfaka bak... Mutfak değil, âdeta lâboratuvar değil mi? İnsanın burada kollarını sıvayıp yemek pişireceği geliyor. Aman ne güzel mutfak. Şu ocağa, şu dolaba bak... Böyle bir mutfakım olmasını ne kadar isterdim. Düşün bir kere önümdeki şık bir önlük şu güzel ocağın başında yemek pişiriyorum. Bu mutfak insanda âdeta yemek pişirmek zevkini uyandırıyor...

Orhan pencereden genç kıızı seyreliyor, onun önünde şık bir önlükle bu muntazam ocak karşısında yemek pi-

şirdiğini gözünün önüne getiriyordu. Hakikaten bu çıtı pıtı kız bu şık ve şimdiye kadar hiç kullanılmamış mutfakın içinde ne güzel, ne cana yakın bir ev kadını olurdu.

Fakat genç kız:
— Ne güzel, ne fevkalâde ev... dedikçe ihtiyar kadın:

— Kızım... O kadar heveslenme... Bu güzel evi öyle ucuz bir fiate vermezler... diyordu. Nihayet kızın annesi Ahmed babaya sormağa mecbur oldu:

— Kuzum efendim... Bu evi kaç veriyorlar biliyor musunuz?
Ahmed baba buna evvelâ cevap vermek istemedi:

— Benim fiatten haberim yok. Evi beğenirseniz sahibi ile fiatı görüşürsünüz... dedi.

Fakat ihtiyar kadın:
— Canım siziz de kulağınıza çalışan bir fiat olmuştur. Tahminen ne kadar istiyorlar, bilelim de biz de ona göre teşebbüs edelim...

Ahmed baba cevap verdi:
— Galiba on dört bin lira istiyorlar. Bu fiatten aşağı vermezler.

İhtiyar kadın:
— 14.000 lira mı? dedi, bizim için çok pahalı... Çok pahalı... Ev çok güzel, on dört bin lira eder... Hattâ fazla değeri var amma bizim için fiat pek çok...

Bundan sonra kızına:
— Sabahat yavrum... Boş yere gezmiyelim... dedi, biz on dört bin lira verebilir miyiz?

Genç kız:
— Ah anne, dedi, ne olur, hiç olmazsa fırsat düşmüşken bu güzel evi gezelim... Burası o derece hoşuma gitti âdeta dışarı çıkmak istemiyorum. Ne olur gezelim anneciğim...

Orhan onları hâlâ pencereden seyreliyordu. Genç kızın o kadar cana yakın bir hali vardı ki o aksiliğe meşhur Ahmed baba bile ihtiyar kadına:

— Canım, dedi, madem ki küçük bayan istiyor bir kere evi şöyle geziniz...

Mutfaktan çıktılar. Şimdi Orhanın bulunduğu odanın yanındaki banyo dairesini geziyorlardı. Orhan genç kızın sesini işitiyordu:

— Anne... Banyoyu görüyor musun? Bittim bu banyoya... Bayıldım bu banyoya... Şuraya bak... Yere gömme, ne şık banyo... Hani utanmasam soyunup şu banyoya giriverceğim geliyor... Şuraya bak anne, şu güzelliğe bak... Her halde burayı yaptırın insanlar çok zevk sahibi olacaklar... Ne güzel, ne güzel...

İhtiyar kadının sesi:
— Çok güzel... Çok güzel kızım amma ne yapalım ki o kadar paramız yok... Evi gezenler, banyo dairesinden çıkmışlar Orhanla Şevketin bulundukları odanın önüne gelmişlerdi. Orhan yavaşca kapıyı kapamıştı. Ahmed baba:

— Burada da bir oda var... Fakat içinde şimdi ev sahipleri bulunuyor. dedi. Genç kızla annesi bu odayı görmeğe lüzum görmeden yukarı kata çıktılar.

İki arkadaş bir müddet onların

yukarıdan gelen seslerini dinlediler. Sonra merdivenlerde ayak sesleri işitilmeğe başladı. Aşağı iniyorlardı. Genç kız annesine:

— Ah anne... diyordu, tasavvur edemezsin, bu evi ne kadar beğendim... Düşün bir kere... O balkonu, güzel manzaralı oda ne güzel yatak odası olur değil mi?

Kapıdan çıktılar. Bahçeden geçerken genç kız dönüp dönüp arkasına bakıyordu. Genç kız eve bakıp:

— Ne güzel ev!... derken Orhan pencereden onun biçimli vücudunu seyrederek:

— Ne güzel kız... diye mırıldanıyordu.

O günden sonra Orhan her zaman genç kızın evinin önünden geçtiğini görüyordu. Herhalde civarda bir yerde oturuyordu. Genç kız her önünden geçişinde başını çeviriyor ve hayran hayran eve bakıyordu.

Orhan isminin Sabahat olduğunu öğrendiği kıza bazen sokakta rastlıyordu. Nihayet küçük bir vesile ile tanıştılar. Dostlukları ilerledi Orhan genç kıza kendisini küçük maaşlı bir memur olarak tanıtmış, o güzel evde oturduğunu da söylemişti.

Sabahat Orhanla bazan buluşuyor, beraber geziyorlardı. Ekseriya yolları Orhanın evinin önüne düşerdi. O zaman Sabahat evi Orhana gösterir:

— Ne güzel ev... Ne fevkalâde ev değil mi? diye sorardı.

Genç kız böyle söylerken bir defasında Orhan:

— Sabahat... dedi, şöyle bir evimiz olsa...

Genç kız: «Nerede bizde o saadet?» gibi Orhana baktı.

Bir gün Orhan, Sabahatı bu evin önünde durdurdu.

— Haydi... dedi, içeri girelim.. Sabahat şaşkın:

— Orhan... Sen çıldırдың mı? diye mırıldandı...

Fakat Orhan cebinden anahtarını çıkardı, kapıyı açtı. Sabahat hâlâ içeri giremiyordu. Orhan onu elinden çekti.

Genç kız bir rüya içinde gibi idi. İki ay sonra evi istediği gibi tanzim etmişti. Yukarı kattaki balkonu odayı yatak odası yapmışlardı.

Gündüzleri Sabahat sırtında açık mavi bir önlük lâboratuara benzeyen mutfakta kocasına yemek hazırlıyor.

Orhan da artık serserilikten ve maceradan vazgeçti. Şimdi Sabahat mutfakını çok seviyor, fakat acaba bu sevgi ne kadar devam edecek?

HİKMET FERİDUN ES

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıta. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

NEOKALMİN

Bütün ağrıları geçirir

Hacer, Bizans önlendeki arap donanmasına yardıma geliyordu. (Ölüm Boğazı) nı kolayca geçmişlerdi

Hacer, gerçi bir kaç kabileyi başına toplamağa ve onların reisleriyle anlaşmağa muvaffak olmuştu. Hattâ maiyetindeki gemilerin bir çoğu da o anlaştığı kabilelere aitti. Fakat, Hacerin Bizans seferine iştirak etmiyen ve böyle bir birleşik fikir etrafında toplanmağa temayül göstermiyen daha nice kabileler vardı. Eğer bütün çöllerdeki Araplar bir araya ve bir maksat etrafında toplanmış olsalardı, hem zengin olurlar, refah içinde yaşarlardı, hem de bütün Avrupa dehşet salarlardı. Böyle büyük ve birleşik bir kuvvetten hangi devlet yılmazdı?

O sırada İspanya Endülüslü Arapları ile çarpışıyor. Portekizliler korsan peşinde dolaşıyor.. Venedikliler dahili kargaşalıkları bastırmağa çalışıyor. Avusturyada ihtilaller var. Malta korsanları dağınık bir halde yaşıyorlardı. Akdenize toplu olarak çıkacak kırk elli teknelik bir donanma bu sahillerde neler yapmazdı!

Gemel eski bir deniz kurdu idi. Tecrübesi çoktu.

— Hele biraz bekleylim, Sittil dedi. Bizanstan muzaffer olarak dönersek, kırk iki kabile reisini davet eder ve bir kurultay toplayarak bu işi konuşuruz. Bu suretle Arap tarihine de adınız geçer... Zaten yararlklarınızı, ve sonsuz fedakârlıklarınızı takdir etmiyen kim var?

«Ölüm boğazı» ndan geçerken

«Ölüm Boğazı» [1] ndan geçiyorlardı.

Gemel:
— İşte burası Hamdan'ın korsanlarla boğuştuğu ve yaralandığı yerdir, dedi, onu Kefalonyalı korsanlar burada yakalayıp direğe asmışlardı. Hamdan direktten dişlerle ipi çözüp kendini denize atıyor.. ve yüzerek boğaz dışına çıkıyor.

— Onu nasıl kurtardınız sonra?..

— Biz o sırada Kefalonyalıları kovalamak üzere Ölüm Boğazına kadar yaklaşmıştık. Uzakta dalgalar arasında bir adamın çabaları durduğunu gördük.. yanına yaklaştık ve Hamdanı tanıdık. Zavallının yüzmeğe, çabalamaya mecali kalmamıştı artık. Hemen onu kurtardık, gemiye aldık.

Hacer, Gemelin sözlerini merakla dinliyordu.

— Hamdan, Saidin çok iyi ve sadık arkadaşısıdır, öyle değil mi?

— Evet, o, Saide çok bağlıdır. Çünkü, Said iki defa onu ölümünden kurtarmıştır. Birincisinde Hamdanın hasımları onu bir adamın meyhanesinde tuzağa düşürmüşlerdi. Ben de Saitle beraber adada dolaşıyordum. Birdenbire acı bir ses duyduk.. Sait benden önce fırladı.. meyhanenin içine girdi. Rodoslu bir haydut birdenbire ayağa kalkarak bıçağını çekmişti. Eğer Sait haydutun üzerine atılıp bıçağını elinden almamış olsaydı, Hamdanın başı bir anda yere düşecekti. Hamdan öyle avlanmışlar, öyle sıkışmışlardı ki.. elini kaldırmağa vakit bulamamıştı.

— Hamdanı öldürmek isteyen hayduda ne ceza verdiler?

— Derhal gemiye götürdük.. ipe çektik.

Ve gülerken ilâve etti:

— Korsanların bundan başka cezası var mıdır? Biz, ölüme mahkûm kimseleri derhal sancak direğinde asarız.

— Hamdan ondan sonra Siade candan bağlandı, değil mi?

— Hamdanın sersemliği gittikten sonra, Saidin yanına koştu.. dizlerinden öptü: «Beni ölümünden kurtardın! Bundan sonra senin sayende bedava yaşayacağım..» dedi. Fakat, ikinci vaka bundan daha mühimdi.

— O da meyhanede mi geçti?

— Hayır, gemide. Bir akşam geç vakit Misinadan kalkıyorduk. Deniz coşkundu.. dalgalar gittikçe büyü-

yordu. Kumaş yüklü bir İspanyol yelkenlisini kovalıyorduk. Sait gene başımızda idi. Hamdan dümeni idare ediyordu. Zaten o, Saidin gemisinde daima dümençilik yapardı. Ortalık kararmağa başlayınca, hepimizin içine çok haklı bir endişe düştü. Acaba enginlere açılırsak, kolayca dönebilecek miyiz? Ya kumaş yüklü gemiyi çevirmeğe muvaffak olamazsak... Ne yapacağız? Çünkü, İspanyol gemisi bizden daha hafifti, beliydi ki kalafattan da yeni çıkmıştı. Dalgaların üstünden martiler gibi sekerek uçup gidiyordu. Aramızdaki mesafe gittikçe uzuyordu.

Bu sırada farslarımız arasında bulunan bir İspanyol kürekçisi nasılsa bacağındaki zincirleri çözüp güverteye çıkmıştı. Bu adamın maksadı İspanyol gemisini bizim elimizden kurtarmaktı.

Hacer sordu:

— Kurtarırsa ne kazanacakmış?

— İspanyol gemisinin kaptanı kardeşimmiş. «Ben esir düştüm. Hiç olmazsa o kurtulsun..» diyerek, dümen tarafına doğru yürümüş. Güvertede gözüne ilşen bir demir balyozu kapınca Hamdanın üzerine atılmış. Oysa ki, Said, Hamdanın üzerine doğru ilerliyen bir gölgeyi uzaktan görerek, süratle peşinden - sezdirmeden - koşmuş.. tam elini kaldırıp Hamdanın başına indireceği sırada, Sait, İspanyol esirinin bileğinden yakalamış. demir balyoz hızla yere düşmüş ve esirin korkudan dudakları çatlamış. Fırtınanın şiddetinden Hamdan bir şey duymuyordu. Bu gürültüden sonra hepimiz dümene koştuk.. İspanyol esirini orada görünce şaşırık. Sait: «Hamdanı öldürecek. kolundan yakaladım. Hemen asalım melûnu..» diye bağırdı. Hain forsayı derhal yakalayıp ipe çektik. Hamdan bu tehlikeye de atlatınca: «Artık, ölümden korkmam, dedi, Sait Hızır gibi imdadıma yetişiyor. Bundan sonra Azrail bile yanıma soku-lamaz!» Gerçek, bu vakadan sonra ölüm Hamdana sokulmadı.

— Hamdan bu uzun boğazı nasıl geçmiş?

— Bu bir mucizedir, Sittil! O hadiseden sonra bir çok dalgıçlar ve yüzücüler bu tecrübeyi yapmak istediler.. muvaffak olamadılar.

— Burada böyle bir tecrübeye neden lüzum görmüşlerdi?

— Korsanlar buradan geçerken daima pusuya düşebilirler.. Uzun mesafeli yolları yüzmek lâzımdır.

— Hava açık, değil mi?

— Yıldızlık. Fakat, iki saat sonra fırtına çıkacak.

— Boğazı hâlâ bitirmedik mi?

— Burası dünyanın en uzun boğazıdır... Geçtikten sonra reisler burada daima bir kurban keserler. Hattâ eski Romalılar buradan geçtikten sonra: «Boğaz kurban istiyor!» diyerek, ayağı demir bağlı bir esiri denize atarlardı. Biz bunun yerine bir koyun atıyoruz..

— Boğaz çok limanlık..

— Tehlike boğazda değil.. Boğazın kıvrımlarında kurulan pusularda.

— Şimdi bizim için de bir tehlike var mı dersin?

— Belli olmaz, Sittil! Belki de ârizasız geçeriz.

— Ben, karşımıza bir engel çıkacağını ummuyorum. Çünkü, on beş korsan gemisini pusuya düşürecek kimselerin bizden çok daha kuvvetli olması gerekir..

— Bu iş kuvvetle ölçülmez, Sittil! Meselâ şuracıktaki kıvrımın arkasında saklanan bir gemi, isterse, hepimizi mahvedebilir?

— Nasıl?

— Hiç şaşmayın! Bakınız nasıl olur: Rumların yangın humbaraları meşhurdur. Birdenbire üzerimize bu humbaraları yağdırmağa başlarlar. (Arkası var)

Ankara mektupları

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

ne yardım vergileri hakkındaki kanunlar ahkâmının 2395 sayılı kazanç vergisi kanunile birleştirilmesi hakkındaki kanun teklifi; Damar Arık-oğlunun (Seyhan) memlekete ithal edilecek veya edilmiş olan ziraatte müstamel yedek parçalar hakkındaki kanun teklifi.

Maliye encümeni ruzname-sindeki lâyiha

Maliye memurları kanun lâyihası; dahill istihlak vergisi hakkındaki 1718 numaralı kanunu değiştiren 2414 sayılı kanuna 1718 numaralı kanuna müzeyyel 2448 sayılı kanunun değiştirilmesine dair kanun lâyihası; evlenme işlerinde kullanılan evrak hakkındaki kanun lâyihası; memnû muntakalarda yapılan istihlak bedellerinin tesviyesi hakkındaki 1744 sayılı kanunun üçüncü maddesinin tadiline dair kanun lâyihası; Devlet Demiryolları ve limanları işletme idaresi memurları hakkındaki 2454 ve 2904 sayılı kanunlara bazı maddeler eklenilmesine dair kanun lâyihası.

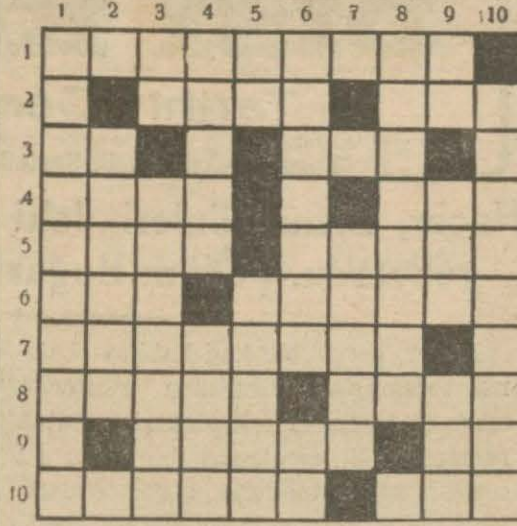
Maarif encümeni ruznamesinde Ankarada kurulacak konservatuvar hakkında kanun lâyihası ile ilk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanun lâyihasının 16 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası; Gümrük ve İhbarlar encümeni ruznamesinde İhbarlar umum müdürlüğü memurlarının ücret ve dereceleri hakkındaki kanun lâyihası, Milli Müdafaa encümeni ruznamesinde emirber ve seyis evleri hakkındaki 1600 sayılı kanuna ek kanun lâyihası ile ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanunun 4 üncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası, teşkilâtı esasiye encümeni ruznamesinde Afyonkarahisar mebusu Berç Türkerin kanunların ilân şekline dair kanun teklifi ve ziraat encümeni ruznamesinde de mahsullar ve yabancı zeytin ağaçlarının aşılınması ve zeytin mahsullerinin yetiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ile çiğçi mallarının korunmasına dair kanun lâyihası mevcuttur.

Hariciye ve Nafia encümenlerinde ne lâyiha ve ne de kanun teklifi vardır.

Görülüyor ki, Büyük Millet Meclisi encümenlerinin bir kısmı yeni içtima yılına oldukça yüklü bir ruzname ile gireceklerdir. Diğer taraftan hükümetin geçen içtima devresinde hazırladığı halde Meclise vermeğe vakit bulamadığı bir takım mühim kanun projeleri daha vardır ki; açılır açılmaz Meclise sevkedileceklerdir. Bu projelerin mühimleri şunlardır:

Yapı ve yollar kanunu projesi, merkezde bir teknik büro teşkiline dair kanun projesi, kara ve deniz ticaret kanunları projeleri, gümrük kanunu projesi, gümrük tarifeleri kanunu projesi, deniz mahsulleri kanunu projesi...

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 - Eskiptüskü eşya.
- 2 - Sebep olma - Elemekten emir.
- 3 - Bir rakam - Namus.
- 4 - Pantolonun etek kısmı - Rüzgâr.
- 5 - Belâ - İrat.
- 6 - İngiltere kıtasının bir kısmı - Kameriye.
- 7 - Hemen arkasıra.
- 8 - İslamların ibadeti - Tersî yuvadır.
- 9 - Tersî olgun adam olur - Nota.
- 10 - Hoş gören - Garaz.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Neşriyatla telkin.
- 2 - Günlük yiyecek.
- 3 - Sifat edatı - Gösterişli.
- 4 - İnşaat ameli - Uzak.
- 5 - Papanın başı - Ayağa giyilir.
- 6 - Dokunduğu yeri yakan bir ot - Lâhza.
- 7 - Marmarada bir kasaba.
- 8 - Acele.
- 9 - Başına K konursa kalın tüy olur - Vüsat - Caka.
- 10 - Harpte düşman eline düşen.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

- 1 - Cavalacos, 2 - Arasıra, İz, 3 - Nar, Cin, Re, 4 - Anayasa, 5 - İgi, Enayi, 6 - Esad, Def, 7 - Ebleh, Nata, 8 - Enat, 9 - Laf, Ta, 10 - Nakliyat.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Cancığır, 2 - Ara, Ka, 3 - Varagele, 4 - As, Nisen, 5 - Lica, Ahali, 6 - Ariyet, Tay, 7 - Canan, Fa, 8 - Sadak, 9 - Sirayet, 10 - Ze, İfakat.

27/9/38 Salı günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yağ meyva ve sebze fiyatları:

Cins	Emsal	Kr. S.	Kr. S.
Banya	Kilo	20	25
Sakızkağı		15	18
Dolmalık biber		5	8
Sivri biber		5	6
Kır domatesi		2	50
Sirik domatesi		5	7
Ayşekadın fasulyesi		13	15
Barbunya kırmızı		11	13
Asmakabağı	Aded	7	18
Patlıcan baş		2	50
» orta		1	50
» ufak		1	125
Bostan patlıcanı		3	4
Hiyar		1	2
Mısır		1	150
Maydanoz	Demet	50	75
Çavuş üzümü	Kilo	15	30
Rezakı üzümü		6	12
Yapıncak		6	15
Balbal üzümü		7	10
Siyah üzüm		6	10
Amasya elması		17	22
İnebolu elması		7	10
Malatya armudu		20	22
Seftali		15	30
Üvez		6	7
Ayva		8	12
Taze incir		5	7
Kestane		8	12
Nar		8	10
Ceviz		8	13
Limon ecnebi	100 aded	200	300
Limon yerli	100	300	400
Hünnap	Kilo	11	12
Karpuz yenidoğuş baş	aded	8	9
» orta		5	6
» ufak		1	3
» Alaca baş		10	12
» orta		6	8
» ufak		3	5
Kavun Hasanbey baş		10	15
» orta		7	9
» ufak		4	5
» Kırkağaç baş		10	12
» orta		6	7
» ufak		2	4

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şaban 3 — Ruzuhur 146
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 10,18 11,54 6,07 9,27 12,00 1,31
Va. 4,15 5,51 12,05 15,26 17,57 19,28

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

28 Eylül 1938 Çarşamba

İstanbul — Akşam neşriyatı: 18,30: Dans musikisi (plâk), 19: Konferans: Fatih Halkevi namına, Reşat Ekrem Koçu (Evliya Çelebi ile Bursa seyahati), 19,30: Karışık musikî (plâk), 19,55 Borsa haberleri, 20: Saat ayarı, Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40: Ajans haberleri, 20,47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 21,30: Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10: Hava raporu, 22,13: Darü'ttalim musikî heyeti: Fahri Kopuz ve arkadaşları tarafından, 22,55: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: İstiklâl marşı, Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 12,30 - 13: Alaturka plâk neşriyatı, 13 - 13,15: Haberler, 13,15 - 14: Karışık plâk neşriyatı ve son.

Akşam neşriyatı: 18,30 - 19,15: Plâkla dans musikisi, 19,15 - 20: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar), 20 - 20,10: Arapça neşriyat ve saat ayarı, 20,10 - 20,15: Haberler, 20,15 - 21: İnce-saz faslı, Tahsin Karakus, 21 - 21,15: Şan plâkları, 21,15 - 22: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Paul Dietrich: D'Pfeifferbauau, 2 - Joa Edwards: Mein loben is! mein lied, 3 - Josef Strauss: Dorfschwaldeaus österrei, 4 - Petras: Russische volksklange, 22 - 22,15: Haberler ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları programı - Saat 20 de

Breslav ve Münih 20 halk musikisi — Frankfurt 20,15 karışık musikî — Hamburg 20,20 plâkla münthap parçalar, (20,15 - 20,50) münthap parçalar — Leipzig 20,30 Mozart'ın (Die Gertnetimaus Libe) isimli gülünçlü operası — Budapeşte: Piyano ve 20,15 halk akşamı — Budapest II 20,15 plâk neşriyatı — Bükreş 20,15 şarkı ile eski romanslar ve 20,55 viyolonsel konseri — Florans 20,20 şen program — Roma (20,30 - 21) konser — Varşova 20 şarkı ve (20,30 - 21,40) şen musikî.

Saat 21 de

Berlin 21,45 orkestra konseri ve klarinet solosu — Breslav 21,10 salon orkestrası tarafından karışık musikî ve dans — Deutschlands 21,30 orkestra ile piyano solosu: Grieg, Chopin ve Liszt'in eserleri — Hamburg 21,10 orkestra konseri ve kuvartet — Kolonya 21,10 orkestra konseri ve Mozart'ın keman konsertosu — Münih: Halk akşamına devam — Viyana 21,10 askerî muzika — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21 şarkı ve 21,30 şen akşam — Budapeşte 21 dans musikisi — Budapeşte II 21,55 çingene orkestrası — Bükreş: Viyolonsel kanzerinin devamı ve 21,30 kabare musikisi — Droitwich (21,55 - 22,35) (Brahms) in dördüncü senfonisi — Florans 21,30 orkestra tarafından münthap parçalar — Radyo Paris 21,30 Beethoven'in viyolonsel ve piyano sonatları — Poste Parisien (21,15 - 21,45) plâkla (Offenbach) in eserleri — Bordeaux, Lyon ve Paris Eiffel (21,30 - 22,30) tiyatro — Limoges ve Toulouse P. 21,30 konser — Marsilya ve Paris P. T. T. 21,30 (L' Opéra de Gueux) isimli tiyatro — Rennes ve Strasbourg (21,30 - 22,30) senfonik konser: Schubert'in senfonisi, Mozart'ın klarnet konsertosu ve saire.

Saat 22 de

Berlin: Konsere devam — Deutschlands: Programa devam (22,45) e kadar — Frankfurt 22,30 meşhur piyanist (Johannes Strauss), Chopin) in eserlerini çalacaktır — Kolonya: Programa devam — Stuttgart 22 orkestra ile münthap parçalar — Athlone (22,30 - 23,30) şen saat — Belgrad: Şen akşama devam ve 22,30 plâk neşriyatı — Budapeşte 22,20 senfonik konser: Bach, Reger ve Brahms'in eserleri — Budapest II çingene orkestrası — Bükreş 22,20 plâk neşriyatı ve 22,50 bir gazinodan naklen konser — Londra (Reg.) (22,50 - 23,35) senfonik konser Brahms ve Dvorak'ın eserleri — Milâno (22,10 - 22,50) Varşovadan naklen Chopin konseri — Roma 22,50 senfonik konser: Mozart ve Respighi'nin eserleri — Stokholm 22,40 plâkla (Tito Schipa) nın İtalyan şarkıları — Bordeaux, Lyon ve Paris Eiffel: Tiyatroya devam — Limoges ve Toulouse P.: Konsere devam — Marsilya ve Paris P. T. T.: Tiyatroya devam — Rennes ve Strasbourg: Senfonik konsere devam — Varşova (22,10 - 22,50) Chopin konseri.

Saat 23 de

Deutschlands (23,30 - 23,45) küçük gece konseri (piyano ile) — Diğer Alman istasyonları Viyanadan naklen 23,30 dan itibaren Viyana musikisi — Belgrad (23,15 - 23,45) şarkı — Budapeşte 23,35 e kadar senfonik konsere devam — Bükreş 23,45 e kadar gazinodan naklen konsere devam — Droitwich (23,25 - 24,10) bando musikası — Kopenhag (23,30 - 1) eski dans musikisi — Lüksemburg 23,05 orkestra ile hafif musikî — Rennes ve Strasbourg 23,35 e kadar senfonik konsere devam — Sottens (23,30 - 24) plâkla caz musikisi — Varşova (23 - 23,55) plâkla Brahms'in sonatları.

Saat 24 den itibaren

Alman istasyonları saat bire kadar Viyanadan naklen programa devam — Budapest 24,10 çingene orkestrası — Breslav, Leipzig (1 - 4) Königsbergden naklen gece musikisi — Frankfurt ve Stuttgart (1 - 4) gece konseri, (orkestra ve Trio ve saire).

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

938/25 Ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulan Edibe Çınarın kıymetli ev eşyası 1/10/938 cumartesi günü saat 14 den itibaren Kadıköy Pazar yerinde açık artırma suretile satılacaktır. İstekillerin bu fırsatı kaçırmamaları ilân olunur.

Dz. Harp okulu komutanlığından

Bir Almanca öğretmeni alınacaktır. Acele Heybeliadadaki okula müracaat edilmesi. (6923)

İstanbul telefon müdürlüğünden

Muhammen bedeli 24000 lira olan 200 Klm. kapalı Bronz tel 14/11/938 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile müdürlük binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1800 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini havi kapalı zarflarını aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameleri her gün Levazım Dairemizde görülebilir. (6929)

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir. Büyük ikramiye: 200.000 Liradır. Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DİKKAT:

Bilet alan hrekes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

P. T. T. Levazım müdürlüğünden

1 — Seyyar ve nakliye memurları ihtiyacı için 200 takım maa kasket elbise açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel 3800 muvakkat teminat 285 lira olup eksiltmesi 10/Teşrinievvel/938 pazartesi günü saat 15 de Ankarada P. T. T. Umum müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî veraiki ile beraber o gün saat 15 de mezkûr komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. ayniyat şube müdürlüklerinden parasız verilecektir. (6692)

İstanbul Akşam kız sanat okulu direktörlüğünden

Okul olmağa elverişli Sultanahmed, Cağaloğlu Beyazıt aralarında 15,20 odalı bir bina tutulacaktır. Aynı şeraite haiz bina sahiplerinin okul direktörlüğüne müracaatları. (6839)

DENİZBANK

(Yeni) vapurların Bandırma birinci ve ikinci mevki ücretlerinde tenzilât

İstanbul ile Bandırma arasında gündüz postalarını yapmakta olan (Yeni) vapurların Birinci ve İkinci mevki ücretlerinde 5 ilk teşrin 938 tarihine müsadif çarşamba gününden itibaren mühim tenzilât yapılmıştır.

Nakliye vergisiyle pul parası dahil olmak üzere birinci mevkide seyahat edecek yolculardan (387) kuruş yerine (300) kuruş ve ikinci mevkide seyahat edecek yolculardan (244) kuruş yerine (150) kuruş ücret alınacaktır.

İzmir ilâve postası kaldırıldı

İzmir Fuarı münasebetiyle İstanbulda Perşembe ve İzmirden Cuma günleri kalkmakta olan ilâve İzmir sür'at postası bu haftadan itibaren yapılmıyacaktır.

Teknik okulu giriş imtihanları

Teknik okulu müdürlüğünden:

1 — Teknik okulu giriş imtihanları 5/10/938 çarşamba günü İstanbul üniversitesi fen fakültesi konferans salonunda yazılı olarak yapılacaktır.

2 — İmtihana tam saat onda başlayacaktır. Kaydolanların sarı karnele riile nihayet saat dokuz buçuğa kadar geçirmiş olmaları lâzımdır.

3 — 938 - 939 ders yılı tedrisatına 17/Birinciteşrin/1938 pazartesi günü başlanacaktır. (6925)

İKTİSAD VEKÂLETİ İÇ TİCARET UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

30 İkinciteşrin 1330 tarihli kanun hükümlerine tevfiikan Türkiye'de çalışmasına izin verilen müseccel ecnebi şirketlerinden «Nestle And Anglo - Süis Kondensed Milk Kompani Limited» şirketi bu defa müracaatla esas mukavele-namesinin 15, 19, 20, 23, 32, 34 ncü maddelerini tadil ettiğini bildirmiş ve kanunun lâzım gelen vesaiki tevdi etmiştir.

Keyfiyet tetkik edilerek kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur.

KENAN

Basımevi ve Klişe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe atölyesi - En mükemmel tabı makine-leri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Fazla yemek

Bazan insan kendisini tutamıyarak veyahut bir bayram, ziyafet veya davette mutattan fazla yer ve içen. Fakat çok geçmeden vücudunda ağırlık, midede ekşilik veya kusma lüzumu, elhasıl keyif bozukluğu hissedilir. O zaman derhal yarım bardak taze suya bir kahve kaşığı Mazon katarak içiniz. Keyifstizlik alâmetleri zail olur. İçilmesi gayet lâtiftir. Tesiri seri, kolay, tabii kat'idir.

MAZON
MEYVA TUZU

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 günde bir ağızmet
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo
dan beklenen vapurlar.

Gotland vapuru 28 Eylülde doğru.
Vasaland vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 12 T. Evvele doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

Gotland vapuru 28 Eylülde doğru.
Vasaland vapuru 8 T. Evvele doğru.
Birkaland vapuru 12 T. Evvele doğru.
Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

DABKOVIĆ ve Şki.

Vapur acentalığı

GDYNIA AMERICA SHIPPING
LİNES - PALESTINE LİNES
15.000 tonluk lüks

POLONIA

Transatlantik vapuru ile 15 günde
bir muntazam postalar:

İSTANBUL - KÖSTENCE (pazar)
İSTANBUL - FILİSTİN (perşembe)

Avdet (Pire) tariklidir.

Yolcu ve eşya ticariye alır. Kö-
stenceye yakında gidecek vapurlar:
2 T. evvel saat 16 da. Filistin'e yakın-
da gidecek vapurlar. 8 T. evvel saat
16 da.

«SCHULDT - ORIENT - LINE
Eşya ticariye nakli için seri posta:
ŞARK - GARP HATTI (Hamburg,
Beremen, Anvers, Yunanistan, Türki-
ye Bulgaristan Romanya ve avdet
Eşya tahliyesi için beklenen vapurlar
Troyburg vapuru 1 T. evvele doğru.
Schleswig Holstein vapuru 30 Eylülde
doğru.

H. PAJKURİC

Vapur acentası

«ZETSKA PLOVIDBA A. D.» de Kotor
Balkan antantının ekonomik konfe-
ransında tesis edilen enterbalkanik
hat. Büyük lüks modern

«LOVCEN»

vapuru ile İstanbul, Köstence, Pire,
Korfo, Arnavutluk, Dalmasya sahili,
Trieste, Venedik ve Susak arasında
muntazam posta.

Yolcu ve eşya ticariye alır.

Tenezgün ve zevk seyahati için
Müstesna fırsat.

KÖSTENCEYE

İlk posta 10 T. evvel saat 19 da.

PİRE, KORFU, Arnavutluk Dal-
masya sahilleri, Venedik ve Triyes-
teye ilk posta 15 T. evvel saat 15 te.

Her nevi tafsilat için Galatada
(Yolcu salonu karşısında) umumî
acenteliğe: Telefon: 44708 ve bütün
seyahat idarehanelerine müracaat.

SERVOİN

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE en
tesirli bir ilaçtır kutusu
165 kuruş Sirkeci Merkez
Eczanesi, Ali Rıza

ZAYI — 936 - 937 yılında Göksu ilk
okulundan aldığı şahadetnameyi kay-
bettim. Yenisini alacağımın eskisinin
değeri yoktur. Ayten Akalın

ZAYI — Kumkapı nüfus memurluğun-
dan aldığım nüfus tezkeremi ve içinde
askerlik kaydı olan tezkerem kaybolmuş-
tur. Yenisini alacağımın eskisinin değeri
yoktur. Nazaret oğlu Hazaras

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazete-
sinin tevzi yeri münhasıran İzmirde
İkinci Beyler sokak 52 nu-
marada Hamdi Bekir Gürsoylar
mağazasıdır.

Fikri Tevfik Kardeş

Otomobil ve mekinist

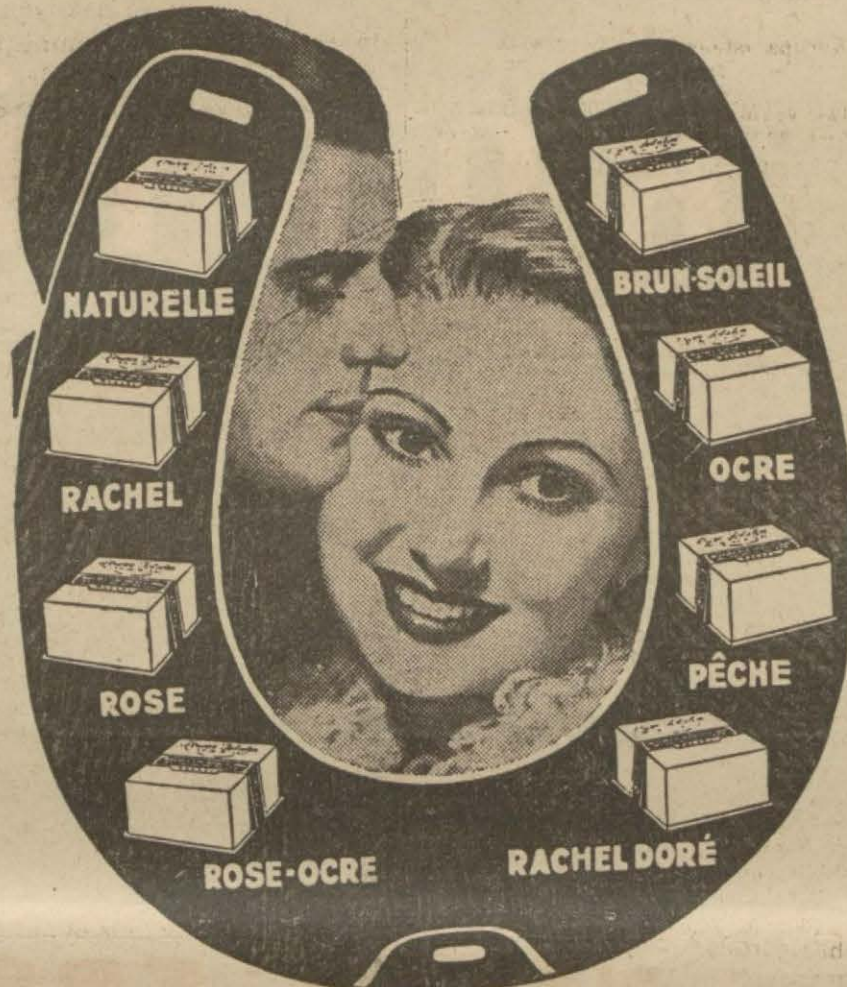
Okulu - Taksim - STADYOM

ŞOFÖR OLACAKLARA: Yeni ders
devresi 12 Birinciteğin 938 de başlayacak
ve 1 ikincikânuna kadar sürecektir. Motör
ve otomobil Teorik dersleri haftada üç
gün saat 18 den 20 ye kadardır. Ayrıca
Montaj dersleri de vardır. Teorik ve Pra-
tik dersler 25 Direksiyon talimleriyle
beraber 50 liradır. Kayıt muamelesine
başlanmıştır. Tafsilat için program iste-
yiniz.

AMATÖR OLACAKLAR: Her zaman kabul olunur. İmtihana hazırlanır.
Mercedes - Benz Fabrikası okulumuza, üzerinde talebeyle ders vermek için çok kıy-
metli bir Dizel motörü hediye etmiştir. Yeni ders devremizde, bütün parçaları hareket
eden bu hayret verici kesik makine üzerinde Dizel sistemi Motörlerin hususiyetleri izah
olunacaktır. Şoför kitabevimizin yedinci kitabını teşkil eden OTOMOBİL DİZEL MO-
TÖRLERİ basılmıştır. Abonelerimize yakında gönderilecektir. Telefon - 42508

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzü-
nüzde korkunç bir makyaj manza-
rasını verir ve sizi olduğunuzdan
daha fazla yaşlı gösterir. Tenini-
ze uygun renkte bir pudra intihap
etmenin yegâne çaresi, yüzü-
nüzün bir tarafında bir renk ve
diğer tarafında başka renk pudra
tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi he-
men bugün size, parasız olarak
verilecek yeni ve cazip renklerde-
ki Tokalon pudrasile yapınız. Bu
yeni «Cild renkleri» (Kromoskop)
tabir edilen en son ve modern bir
makine vastasıle karıştırılmıştır.
Sihramız bir göz, tam ve kusursuz
bir incelikte renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pud-
ra sayesinde artık makyajlı bir
yüz görünmeyecektir. Tokalon
pudrası, imtiyazlı bir usul daire-
sinde «Krema köpüğü» ile karış-
tırılmıştır. Bu sayede pudranın

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni
«Pudra renkleri»
tecrübe edilebilir.

saatlerce sabit kalmasını temin
ettiği gibi pudranın cildin yağlı
tabii ifrazatını masnetmesine ve
bu suretle cildin kurumasına ve
sertleşmesine ve binnetice buru-
şuklukların zuhuruna da mâni
olur. Her vakit krema köpüğüle
karıştırılmış meşhur Tokalon pud-
rasını kullanınız ve birkaç gün
zarfında teninizde yapacağı cazip
tekemmülü görünüz, daima kutu-
ların üzerindeki Tokalon ismine
dikkat ediniz. Teninize uygun
renk intihabında tereddüt ettiği-
nizde lütfen İstanbulda 622 No.
posta kutusu adresine (Tokalon
pudrası 6) rumuzile vâki olacak
talebde size memnuniyetle, muhte-
lif renklerde nümunelik altı ufak
paket pudra göndeririz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdareimizin nakliyat şubesi için şartnamesi mucibince yaptırılacak
açık güverteli, armalı ve tam teçhizatlı 1 adet çekirtme «Tekne» açık eksilt-
meye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 4500 lira ve muvakkat teminatı 337,50 liradır.

III — Eksiltme II/X/938 tarihine rastlayan salı günü saat 15,30 da Ka-
batağa levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme
paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6819)

I — Şişeli içkilerin ambalajında kullanılmak üzere şartnamelerine ekli
listelerde ab'ad ve miktarı yazılı 4572,63 metre mikâbı kesilmiş sandıklık tahta
16/8/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksilt-
meye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher metre mikâbı 36,30 lira hesabı 165986
lira 47 kuruş ve muvakkat teminatı 9549,32 liradır.

III — Pazarlık 10/10/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 16 da
Kabatağa levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 830 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar levazım ve
mubayaat şubesiyle Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte muvakkat tem-
inat paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

«6732»

I. KARON, BEYOGLU, TÜNELMEYDANI

«Beyers Mode für alle» mecmualarının satış yeri.

Her sene zengin ikramiyeler dağıtan Türk Maarif Cemiyeti Eşya Piyangosu

5/11/938 de çekiliyor. Biletler Bir lira
mukabilinde Cemiyet merkez ve şubeleriyle
Piyango bayilerinde ve Yenipostane karşı-
sında Erzurum hanında satılmaktadır.
ikramiye : 20,000 Lira

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Sivas, Erzurum hattının işletmeğe açık bulunan İliç istasyonundan son-
ra Güllübağ, Eriç, Kemah istasyonlarının 1/10/938 tarihinden itibaren her tür-
lü nakliyata açılacağı ve Çetinkayadan Kemaha pazartesi, çarşamba, perşembe
pazar günleri, Kemahtan Çetinkayaya salı, perşembe, cuma pazartesi günleri
muntazaman birer muhtelit katar tahrik olunacağı sayın halka ilân olunur.
(3847) (6688)

Muhammen bedeli 21950 lira olan 1000 adet deri palto 11/10/938 salı gü-
nü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1646,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun
tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reis-
liğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşa-
da Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (6747)

Ankara İstasyonunda yapılacak devlet demiryolları umumî idare binası
inşaatı kapalı zarf usulile ve vahit fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 1,000,000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet demir yollarının
Ankara ve Sirkeci veznelerinden 50 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 26/10/938 tarihinde çarşamba günü saat 15 de Ankarada
Devlet demir yolları Yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonca ya-
pılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşı-
da yazılı teminat ve vesalkı aynı gün saat 11 e kadar komisyon reisliğine tev-
di etmiş olmaları lâzımdır.

a — 2390 sayılı kanun ahkâmına uygun 43 750 liralık muvakkat teminat.

b — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar

c — Bu gibi inşaat işlerinden en az 400 000 lira kıymetinde bir inşaatı mu-
vaffakiyetle başarmış olduğuna dair vesika.

d — Nafia vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası muamelesi için vakit zayi etmeden tahriren Nafia vekâ-
letine müracaat edilmesi. (3900) (6751)

Kültür bakanlığı yabancı dil öğretmeni iği kurslarına Talebe alınacaktır

Orta öğretim müesseselerine yabancı dil (Fransızca, İngilizce, ve alman-
ca) öğretmeni yetiştirmek üzere bu yıl sınavla 60 talebe seçilecektir.

Seçilen 60 talebe bir yıl İstanbul Üniversitesinde açılacak olan yabancı
dil kurslarına devam edecek ve bu talebeye ayda 30 ar lira verilecektir. Bu bir
yıllık tedrisatta muvaffak olanlar bir yılda tahsillerini takviye etmek üzere
dilini öğrendikleri memlekete gönderileceklerdir.

Bu talebenin seçme sınavları 14 ve 15 teşrinievvel cuma ve cumartesi gün-
lerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Snaviara iştirak edebilmek için

1 — Türk olmak

2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veyahut bir öğretmen okulun-
dan mezun olmak (olgunluk şart değildir.)

3 — Üniversitede 12 ve 13 teşrinievvel 1938 günlerinde teşkil edilecek sağ-
lık komisyonunca muayene edilerek tahsile mani bir hali olmadığını bildiren
bir rapor almış bulunmak şarttır.

Sınavda muvaffak olanlardan tahsil müddetlerinin iki misli Kültür ba-
kanlığı emrinde çalışacaklarını tesbit eden bir taahhütname alınacaktır. Ted-
risat hergün üniversitede sabahdan akşama kadar devam edecektir. Kurs ta-
lebesinin haricte hiç bir işle meşgul olmaması şarttır.

Sınavla girmeye talip olanların en geç 12/10/938 akşamına kadar İstanbul
üniversitesi rektörlüğüne tahsil vesikaları ve 6 adet fotoğrafla birlikte mür-
acaatları. (4002) (6904)

İstanbul belediyesi İlanları

Muhammen bedeli ilk teminatı
Eminönünde Çelebioğlu Alâeddin mahallesinin yenicami 150 11,25

avlusı sokağında yeni 91, 92, 93, numaralı dükkânlar:

Eminönünde Çelebioğlu Alâeddin mahallesinin Balık- 150 11,25

pazarı - Köprü meydanı sokağında eski 13, 13, 13, 13 ve

yeni 1/1, 55, 57, 59 numaralı kâğır dükkânlar:

Yukarıda muhammen bedelleri yazılı dükkânların ankazları satılmak üze-
re ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde gö-
rülebilir. İstekliler hazırlarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektuble
beraber 30/9/938 cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunma-
lıdır. (B.) (6934)

İtfaiye deniz motörü için bir yağcı alınacaktır. Bu işe vakıf isteklilerin
vesaikı ile itfaiye müdüriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur. (B.) (6931)

İtfaiye deniz motörü için bir kaptan alınacaktır. Alınacak olan kaptanın
liman kaptanlığı şahadetnamesini haiz ve Boğazın her noktasını iyice bilir ve
Marmara havzasına gidebilir kudrette olması lâzımdır. Talip olanların yedin-
deki vesaikle İtfaiye Müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (B.) (6597)

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi Vapurlarına mahsus Sonbahar tarifi İlk Teşrinin birinci
Cumartesi günü sabahından itibaren tatbik edilecektir.
Tarifeler bu akşamdan gişelerde satılacaktır.

HASAN FISTIK ÖZLÜ YAĞI

Çam fıstığının özünden çıkarılmış saf yağ olup vitamin, Kalori itibarıyla dünyada mevcut bütün kuvvetli ve gıda maddelerden daha fazla bir sıhhat ve afiyet temin eder. Umumi zayıflığı kansızlığı ve bilhassa veremi kat'iyetle iyileştirir. İştihayı ziyadeleştirir. Bir kilosu vücuda birkaç kilo temin eder.

Hasan fıstık özü yağı içmeden baskıldetartılmaz. Hasan deposu ve şubeleri.

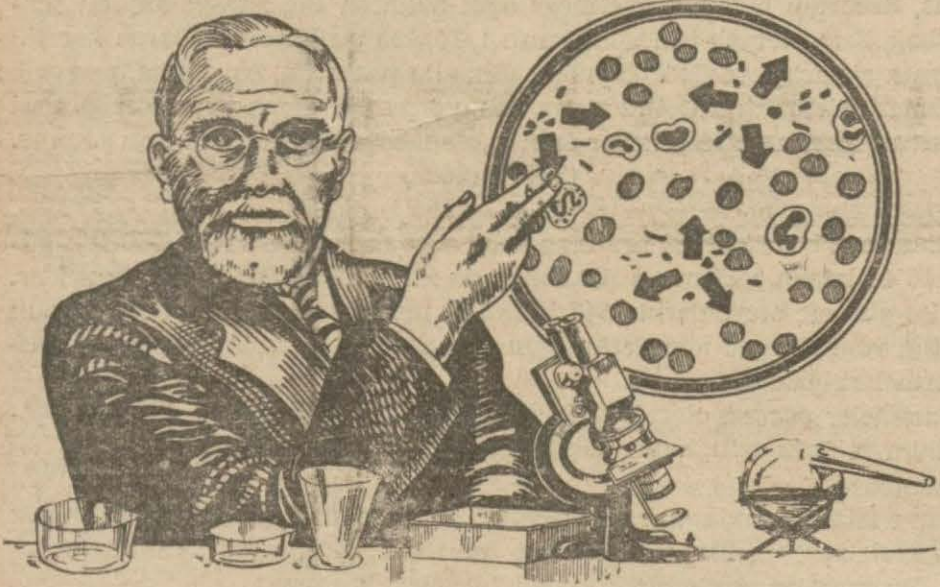
Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından
formülü yapılan

VENÜS PUDRASI

Pudracılık sanatının ve kimya fenninin en son şaheseridir. Her tene ve her simaya yaraşan ve cildi harikulâde cazibeli ve güzel gösteren son moda renklerde VENÜS pudralarını sayın bayanlara tavsiye ederiz. Deposu: Nureddin Evliya Zade müessesesi İstanbul

Yavrunun gürbüz, tombul, sağlam, neşeli olmasını istersen **FOSFATIN NECATİ** yedir. Bahçekapı **SALİH NECATİ**

Mikroskop gösteriyor ki:

Sıtma parazitleri sıvrisineklerin iğnesile kana karışıyor. Ve müthiş bir afet olan sıtmayı vücudumuza aşıyor.

SITMA

Hayat makinesini arızasız bir şekilde işleten ve bizi sağlıklı yaşatan kudret; kanımızın terkinde bulunan kırmızı yuvarlacıklardır.

Vücudumuza aşılanan bu mel'un parazitler ise mütemadiyen bu kırmızı yuvarlacıkları yiyerek çoğalıyor, nesiller yapıyor ve her nesil uzuvimizde sıtma nöbeti dediğimiz titreme, ürperme ve yanma hallerini arttırıyor.

Vatandaş!.. Sağlığını bu afetten koru

Kinin, arsinik, çelik ve birçok acı nebatat hulasaları ile hususi bir şekilde ihzar edilen ve Sıhhat Vekâletinin resmi ruhsatını haiz bulunan **BIOGENİN** drâjeleri sıtma parazitlerinin en âmansız bir düşmanıdır. Sıtmadan korunmak ve kurtulmak için birinci deva **BIOGENİN** dir.

BIOGENINE

kanı temizleyip çoğaltır, kırmızı kürecikleri arttırır, adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sıtma parazitlerini öldürür, tali olarak belgevşekliliği ve ademi iktidarda büyük faideler temin eder. Sıtmanın bütün şekillerinde şifa temin eden bu yüksek tesirli ilaç her eczanede bulunur.

ALMAN WESTFALYA KOKU

Kalöriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek hararetili kömürdür.

HUGO STINNES REDERAY A. G.

Galata 6 ncı Vakıf han 3 ncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Sümerbank genel direktörlüğünden:

Mühendis kimyager ve sanat okulu mezunu alınacak

Sivas Çimento fabrikası ihtiyacı için mütehassıs olarak yetiştirilmek üzere bir kimyager, bir makina mühendisi, bir elektrik mühendisi ve üç sanatlar okulu veya duvarcı usta mektebi mezunu alınacaktır.

Taliplerin tahsillerini bitirdikten sonra en aşağı iki üç sene meslekleri dahilinde çalışarak tecrübe görmüş olmaları ve askerliklerini yapmış bulunmaları lazımdır.

İsteklilerin tahsil ve hizmet vesai ki musaddak suretleriyle 15/10/938 tarihine kadar Personel servisine tahriren müracaatları. (3905) (6754)

Türkiye Vekili
Umumisi:

NECİP ERSES

Galata - Karaköy, Sesli Han,
2 nci kat, Telefon: 41453

ADEMi İKTİDAR ve Bel Gevşekliğine Karşı HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Kız
Erkek

HAYRİYE LİSESİ

Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıfları ile fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususi otobüsleriyle naklolunur. Kayıt için hergün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530

İstanbul Asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden: Pangaltı Dolapdere caddesi 194 No. da mukim Hrupşima vekili avukat Kırkor Mühendisyan tarafından İstanbul nüfus müdüriyeti ile Ortaköyde Pışmış oğlu sokağında 32 mükerrer numarada Mardiros aleyhinde 937/526 numara ile açtığı tescilli talâk davasından dolayı giyaben icra kılınan muhakeme neticesinde davacı Hropşima ile mumaileyh Mardiros arasındaki nikâhın 2/Şubat/1921 tarihinde cari ve mer'i usul dairesinde Ermeni patrikhanesi ruhani meclisi kararile feshedildiği mübrez vesika münderecatı ve şahadetle tahakkuk eylesmesine binaen olveçhile tarihi mezkûrda vaki nikâhın feshinin subut ve tesciline dair 18/5/938 tarihinde verilen hükmü havi 938/783 sayılı ilâm müddeialehy Mardirosun mezkûr ikametgâhını terketmesi ve yenisinin de meçhul bulunmasına mebnî hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfi kan ilânen tebliği tensip kılınmış ve bir sureti de mahkeme divanhanesine tâlik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren 15 gün zarfında müddeialehy Mardirosun temyizî dava edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. M. 1790

Zayı Doktor Diploması

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Mülga Darülfünun Tıp Fakültesinden aldığı 586/4054 sayılı doktor diplomasını zayı eden Ahmet oğlu 1317 Rodos doğumlu Salâhaddin adına bu kere zayı diploması makamına kaim olmak üzere Dubli-kata tanzim kılınmış olduğundan zayı diplomanın hükmü kalmadığı ilân olunur.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado

KANZUK

BALSAMİN KREMLERİ

Gece - gündüz - yağlı - yağsız
ve acı badem

BALSAMİN KREMLERİ

Bütün dünyada birinciliği tasdik edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı - gündüz için yağsız ve halis acı badem çeşitleri vardır.

Hususi vazıo ve tüblerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

İstanbul Hukuk Fakültesi kayıt ve kabul şartları

Fakültede kayıt ve kabule başlanmıştır. Şartlar şunlardır:

I — İsteklilerin bizzat Dekanlığa gelerek bir istida vermeleri.

II — Nüfus cüzdanı

III — Olgunluk diploması

IV — Askerlik ehliyetnamesi

V — 4,5 X 6 büyüklüğünde 8 fotoğraf

VI — İstanbuldaki ikamet adresi ve iyi hâl kâğıdı.

VII — Aşı ve sıhhat raporu.

(6604)